Terminoloġija

Suppliment ma' l-aċċent Novembru 2019

BAĠIT TAL-UE MODERN GĦAL UNJONI LI TIPPROTEĠI, TAGĦTI S-SETGĦA U TIDDEFENDI

It-terminoloġija ewlenija tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali għall-2021-2027 (It-tieni parti)

INIZJATTIVA terMal

"BAĠIT TAL-UE MODERN GĦAL UNJONI LI TIPPROTEĠI, TAGĦTI S-SETGĦA U TIDDEFENDI"

It-terminoloġija ewlenija tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali għall-2021-2027 – (It-tieni parti)

F'dan is-Suppliment issibu t-tieni parti tal-ġabra tat-termini relatati mal-"Qafas Finanzjarju Pluriennali" (QFP). Fuq talba ta' wħud mill-qarrejja, it-termini bl-Ingliż ġew elenkati f'ordni alfabetiku. Nittamaw li dan il-format issibuh iktar faċli biex tużawh.

Infakkrukom li dan is-Suppliment, kif ukoll l-oħrajn kollha li ġew ippubblikati s'issa tistgħu ssibuhom ukoll online[1]. Inħeġġukom biex it-termini li ssibu f'ħarġiet preċedenti tas-Suppliment, dejjem tivverifikawhom fil-IATE[2] għaliex jista' jagħti l-każ li xi wħud minnhom ikunu ġew emendati jew aġġornati tul is-snin. Il-IATE huwa bażi ta' *data* ħajja u għalkemm il-biċċa l-kbira tat-termini u l-kunċetti huma stabbli, oħrajn jafu jinbidlu għal raġunijiet varji. Fil-IATE jkollkom garanzija li ssibu kollox aġġornat kif suppost.

Barra minn hekk, f'Diċembru tal-2018 l-interfaċċa tal-IATE u l-bażi tad-*data* nnifisha nbidlu totalment. L-interfaċċa ngħatat dehra ħafna iktar moderna u l-IATE issa jista' jintuża faċilment fuq apparati elettroniċi differenti, bħal ngħidu aħna l-mobile jew it-tablet. Il-faċilitajiet tat-tiftix ittejbu ħafna kif ukoll il-mod kif wieħed jista' jara r-riżultati ta' tiftixa partikolari. Għal aktar tagħrif dwar dawn il-karatteristiki l-ġodda tistgħu tagħtu ħarsa lejn il-fuljett hawn: https://iate.europa.eu/assets/brochure_internal.pdf[3].

It-Terminologi tal-Kummissjoni Ewropea
Jennifer Debarro
Jeantide Naudi
Ikkuntattjana fuq: DGT-TERMAL@ec.europa.eu

KONTU TAFU LI...?

Dawn id-definizzjonijiet u n-noti kollha tistgħu ssibuhom ukoll fuq l-interfaċċa pubblika tal-IATE, aċċessibbli minn http://iate.europa.eu/?

Mhux hekk biss... Għal kull terminu kkwotat hawnhekk, din il-bażi ta' *data* terminoloġika tipprovdi għadd ta' referenzi importanti, inkluż is-sors minn fejn tkun inkisbet id-definizzjoni kif ukoll kuntesti meħuda minn dokumenti ppubblikati fejn ikun okkorra t-terminu mfittex. Għal aktar dettalji dwar l-istruttura u r-rwol tal-IATE, nistednukom taqraw l-artiklu li qed inħejju għall-ħarġa li jmiss ta' *l-aċċent*!

[1] l-*aċċent*: http://ec.europa.eu/translation/maltese/magazine/mt_magazine_en.htm
[2] *IATE (Interactive Terminology for Europe)*: https://iate.europa.eu/home
[3] *Fuljett informattiv:* https://iate.europa.eu/assets/brochure_internal.pdf

3576648

#Digital4Culture strategy

strateġija #Digital4Culture

3568046

21st Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change (COP21)

il-21 Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (COP21)

laqgħa tal-partijiet tal-UNFCCC ippreseduta u ospitata minn Franza mit-30.11.2015 sal-11.12.2015 f'Pariġi li fiha ġie adottat ftehim internazzjonali ġdid dwar it-tibdil fil-klima bil-għan li t-tisħin globali jinżamm taħt iż-2°C

3572244

Action Plan on the integration of third country nationals, EU Action Plan on integration

Pjan ta' Azzjoni dwar l-integrazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi,
Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Integrazzjoni

għodda mfassla biex tipprovdi qafas ta' politika li għandu jgħin lill-Istati Membri jkomplu jiżviluppaw u jsaħħu l-politiki nazzjonali tagħhom dwar l-integrazzjoni ta' migranti minn pajjiżi terzi, u biex tiddeskrivi l-politika u l-appoġġ operazzjonali u finanzjarju li l-Kummissjoni se toffri biex tappoġġjahom fl-isforzi tagħhom

---

3575055

additive manufacturing

manifattura addittiva

terminu globali għal sett ta’ teknoloġiji u proċessi għal materjali differenti (metalli, polimeri, ċeramika u oħrajn); meqjusa bħala waħda mit-teknoloġiji abilitanti ewlenin li ser jagħtu sura lill-approċċi ġodda għall-manifattura u l-prodotti u l-fabbriki tal-futur

"Il-manifattura addittiva hija l-proċess fejn jingħaqdu materjali biex jinħolqu oġġetti minn *data* tal-mudelli 3D, normalment saff fuq ieħor, għall-kuntrarju tal-metodoloġiji ta' manifattura sottrattivi." CELEX:52014IE4420/MT
Ta' spiss, it-termini *stampar 3D* [IATE:1879267] u *manifattura addittiva* jintużaw biex jirreferu għall-istess ħaġa, iżda l-manifattura addittiva hija terminu tekniku aktar wiesa' li jkopri firxa ta' teknoloġiji, fosthom l-istampar 3D.

3578147

administrative verification

verifika amministrattiva

verifika tal-applikazzjonijiet għat-talbiet ta' rimbors/pagament imressqa mill-benefiċjarji

---

3519176

advance

avvanz

somma ta' flus mogħtija qabel ma jitwettaq xi obbligu, eż. il-provvista ta' xi servizz jew prodott

Id-definizzjoni hija dik li tapplika għall-kuntest mogħti. It-terminu għandu tifsiriet oħra.

3517222

adverse climatic event

event klimatiku avvers

kundizzjonijiet tat-temp, bħal ġlata, maltempati u silġ, xita qawwija jew nixfa severa, li jistgħu jitqiesu bħala diżastru naturali

3518288

agricultural accounting information system

sistema ta’ informazzjoni dwar il-kontabilità agrikola

3552107

agricultural financial year

sena finanzjarja agrikola

perjodu li jibda mis-16 ta' Ottubru ta' sena N-1 u li jintemm fil-15 ta' Ottubru tas-sena N

3576696

Agricultural Knowledge and Innovation System (AKIS)

Sistema tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agrikoli (AKIS)

3567777

Agricultural Markets Task Force (AMTF)

Task Force għas-Swieq Agrikoli (AMTF)

grupp ta' esperti stabbilit mid-Direttorat Ġenerali għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali tal-Kummissjoni Ewropea biex jiġu diskussi kwistjonijiet rilevanti, bħat-trasparenza tas-suq, l-aċċess għall-bdiewa għal strumenti finanzjarji u s-swieq futuri biex jiġu ħħeġġjati r-riskji tal-prezzijiet, bl-għan li tittejjeb il-pożizzjoni tal-bdiewa fil-katina tal-ikel

3561376

agronomic practices

prattiki agronomiċi

3576937

alternative protein source, alternative protein

sors ta' proteini alternattiv, proteina alternattiva

sors ta' proteini li jkun jista' jipprovdi sostitut attraenti għall-proteini tal-annimali

3549444

animal health

saħħa tal-annimali

sett ta' miżuri u ta' servizzi għall-protezzjoni tas-saħħa tal-annimali, maħsub biex tiġi evitata jew titnaqqas it-trażmissjoni tal-mard mill-annimali għall-bnedmin

3524013

annual financial clearance

approvazzjoni finanzjarja annwali

proċedura taħt il-Politika Agrikola Komuni, imħaddma mill-Kummissjoni, imfassla biex tiġi ċċekkjata l-kompletezza, l-akkuratezza u l-veraċità tal-kontijiet annwali sottomessi

3527542

annual financial report

rapport finanzjarju annwali

3549565

annual implementation report

rapport annwali ta' implimentazzjoni

rapport li jistabbilixxi l-informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-programm u l-prijoritajiet tiegħu b'referenza għad-*data* finanzjarja, l-indikaturi komuni u speċifiċi għall-programm u l-valuri bersall kwantifikati, inklużi l-bidliet fl-indikaturi tar-riżultati, u l-istadji importanti ddefiniti fil-qafas tal-prestazzjoni

3578752

annual performance clearance

approvazzjoni annwali tal-prestazzjoni

proċedura taħt il-Politika Agrikola Komuni, imħaddma mill-Kummissjoni, imfassla biex tiċċekkja jekk in-nefqa ffinanzjata mill-FAEG għandhiex l-output kif irrapportat fir-rapport annwali dwar il-prestazzjoni

3578753

annual performance report

rapport annwali dwar il-prestazzjoni

rapport li l-Istati Membri jridu jippreżentaw quddiem il-Kummissjoni sal-15 ta' Frar 2023 u fil-15 ta' Frar ta' kull sena sussegwenti sal-2030, dik is-sena inkluża, li jagħti l-informazzjoni kwalitattiva u kwantitattiva dwar l-implimentazzjoni tal-*Pjan Strateġiku tal-PAK* [IATE:3576977] tas-sena ta' qabel b'referenza għad-*data* finanzjarja, l-indikaturi tal-output u l-indikaturi tar-riżultati

3578890

annual performance review

rieżami annwali tal-prestazzjoni

rieżami mwettaq mill-Kummissjoni bbażat fuq l-informazzjoni pprovduta fir-*rapporti annwali dwar il-prestazzjoni* [IATE:3578753] sabiex titwettaq l-*approvazzjoni annwali tal-prestazzjoni* [IATE:3578752] u li fih il-Kummissjoni tista' tagħmel l-osservazzjonijiet tagħha fi żmien xahar minn meta jkunu tressqu r-rapporti

3569810

annual premium

primjum annwali

appoġġ finanzjarju għal kull ettaru u fuq bażi annwali, b'rabta mal-afforestazzjoni u l-ħolqien ta' żoni msaġġra mogħti lil sidien ta' art privata u pubblika u lill-assoċjazzjonijiet tagħhom biex ikopru l-kostijiet ta' introjtu agrikolu mitluf u l-manutenzjoni, inkluż tindif bikri u tard, għal perjodu massimu ta' tnax il-sena

3576740

Annual Report on the protection of the European Union's financial interests, PIF Report

Rapport Annwali dwar il-Protezzjoni tal-Interessi Finanzjarji tal-Unjoni Ewropea, Rapport PIF

rapport annwali mill-Kummissjoni Ewropea dwar il-miżuri li jkunu ttieħdu mill-Kummissjoni u mill-Istati Membri fil-ġlieda kontra l-frodi

3573244

antimicrobial resistance

reżistenza għall-antimikrobiċi

ir-reżistenza ta' mikroorganiżmu għal *mediċina antimikrobika* [IATE:834434]

Ara wkoll:
- *reżistenza għall-antimikrobiċi akkwiżita* [IATE:912591]
- *reżistenza għall-antimikrobiċi intrinsika* [IATE:3571214]
- *reżistenza għall-antimikrobiċi adattiva* [IATE:3573248]

3577301

area monitoring system

sistema ta’ monitoraġġ tal-erja

proċedura ta' osservazzjoni regolari u sistematika, trekkjar u valutazzjoni tal-attivitajiet agrikoli u prattiki dwar erjas agrikoli bid-*data* satellitari tal-Copernicus Sentinels jew b'*data* oħra li jkollha tal-anqas valur ekwivalenti

3571274

artificial intelligence (AI)

intelliġenza artifiċjali (IA)

it-teorija u l-iżvilupp ta' sistemi tal-kompjuter kapaċi iwettqu kompiti li normalment ikunu jeħtieġu intelliġenza umana, bħall-perċezzjoni viżiva, it-teħid ta' deċiżjonijiet u t-traduzzjoni bejn lingwi

3571744

assurance package

pakkett ta' aċċertament

sett ta' ħames elementi - il-kontijiet, is-sommarju annwali, ir-*rapport annwali ta' kontroll* [IATE:2217716], id-*dikjarazzjoni ta' ġestjoni* [IATE:3536884] u l-*opinjoni tal-awditjar* [IATE:748217] - li jridu jiġu ppreżentati lill-Kummissjoni Ewropea kull sena skont l-Artikolu 138 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013

Skont l-Artikolu 92 tal-proposta għal Regolament dwar id-dispożizzjonijiet komuni għall-perjodu 2021-2027 il-pakkett ta' aċċertament m'għadux jinkludi s-sommarju annwali.

3537682

Asylum and Migration Fund, Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF)

Fond għall-Migrazzjoni u l-Ażil, Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni (AMIF)

fond li għandu l-għan ġenerali li jikkontribwixxi għall-ġestjoni effiċjenti tal-flussi tal-migrazzjoni u għall-implimentazzjoni, it-tisħiħ u l-iżvilupp tal-politika komuni dwar l-ażil, il-protezzjoni sussidjarja u l-protezzjoni temporanja u l-politika komuni dwar il-migrazzjoni, filwaqt li jirrispetta bis-sħiħ id-drittijiet u l-prinċipji minquxa fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea

3576701

automatic recognition of a qualification

rikonoxximent awtomatiku ta' kwalifika

id-dritt għad-detenturi ta’ *kwalifika* [IATE:3518956] li tkun inħarġet minn Stat Membru wieħed biex jiġu kkunsidrati għall-aċċess għal programm ta’ edukazzjoni jew ta’ taħriġ fi kwalunkwe Stat Membru ieħor, mingħajr ma jkollhom bżonn jgħaddu minn kwalunkwe proċedura ta’ rikonoxximent separata

3509921

background

sfond

3578662

basic income support for sustainability, basic income support

appoġġ għall-introjtu bażiku għas-sostenibbiltà, appoġġ għall-introjtu bażiku

pagament dirett diżakkoppjat [IATE:2250964], propost taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, li għandu l-għan jiggarantixxi livell minimu ta' appoġġ għall-introjtu agrikolu għall-*bdiewa ġenwini* [IATE:3578661] kollha

3541362

basic payment scheme

skema ta' pagament bażiku

skema li titħaddem abbażi ta’ drittijiet għall-pagament allokati lill-bdiewa fl-ewwel sena li tiġi applikata l-iskema u li tiġi attivata kull sena mill-bdiewa

Bir-regoli 2007-2013 tal-Politika Agrikola Komuni, il-bdiewa rċevew pagamenti diretti jew taħt l-Iskema ta' Pagament Uniku jew taħt l-Iskema ta’ Pagament Uniku Skont l-Erja. Ir-riforma tal-Politika Agrikola Komuni għall-perjodu ta’ wara l-2013 tissostitwixxi l-Iskema ta’ Pagament Uniku bl-Iskema ta’ Pagament Bażiku mill-2015.

3576877

bio-based value chain

katina tal-valur b'bażi bijoloġika

katina tal-valur [IATE:1220965] li tintuża fil-manifattura ta' prodott li l-materjali tiegħu jkunu, parzjalment jew kompletament ta' oriġini bijoloġika

3562996

blending

finanzjament imħallat

strument intiż biex jintlaħqu l-objettivi tal-UE fil-qasam tal-politika esterna li jħallat l-għotjiet tal-UE mas-self jew mal-ekwità mill-finanzjaturi pubbliċi u privati

Ara wkoll: *Pjattaforma tal-UE għat-Taħlit fil-Kooperazzjoni Esterna* [IATE:3552312]

3571117

blending operation

operazzjoni ta' taħlit

azzjoni mwettqa fi ħdan *faċilità ta' taħlit* [IATE:3571119] li tgħaqqad forom mhux ripagabbli ta' appoġġ u/jew strumenti finanzjarji mill-baġit tal-UE u strumenti finanzjarji minn istituzzjonijiet ta' finanzjament pubbliku oħrajn jew ta' żvilupp kif ukoll minn istituzzjonijiet ta' finanzjament kummerċjali u investituri

3567231

blockchain

katina ta' blokok, blockchain

lista ta' rekords, imsejħa blokok, li qed tikber b'mod kontinwu u li huma siguri u marbuta ma' xulxin permezz tal-kriptografija;
reġistru distribwit [IATE:3571876] u miftuħ li jista' jirreġistra tranżazzjonijiet bejn żewġ partijiet b'mod effiċjenti, verifikabbli u permanenti

3545345

blue economy

ekonomija blu

sistema ekonomika li għandha bħala prijorità l-iżvilupp sostenibbli tas-settur marin u ta' dak marittimu

3539239

blue growth

tkabbir blu

strateġija fit-tul ta' żmien biex jingħata appoġġ lit-tkabbir ekonomiku fis-settur marittimu b'mod ġenerali

3578754

Bohunice programme

programm Bohunice

parti mill-*programm finanzjarju speċifiku għad-dekummissjonar tal-faċilitajiet nukleari u l-ġestjoni tal-iskart radjuattiv* [IATE:3578586] li tikkonċerna d-dekummissjonar nukleari tal-unitajiet 1 u 2 tar-reatturi tal-impjant tal-enerġija nukleari Bohunice V1, li jinsab f'Jaslovské Bohunice, is-Slovakkja

Jekk jiġi adottat, dan il-programm se jissostitwixxi l-programm ta' Bohunice għall-perjodu 2014-2020 stabbilit skont ir-Regolament (Euratom) Nru 1368/2013.

3576319

border multilingualism

multilingwiżmu fil-fruntieri

politika li tippromwovi l-multilingwiżmu f'reġjuni tal-fruntieri u li toffri opportunità ikbar liċ-ċittadini jużaw lingwi mir-reġjuni fil-viċinat

3571121

budgetary guarantee

garanzija baġitarja

impenn legali tal-Unjoni biex tappoġġja programm ta' azzjonijiet billi ddaħħal fil-baġit tal-Unjoni Ewropea obbligu finanzjarju jekk iseħħ avveniment speċifikat matul l-implimentazzjoni tal-programm

3576977

CAP strategic plan

pjan strateġiku tal-PAK

pjan ta' Stat Membru tal-UE li jrid jitfassal taħt il-PAK ta' wara l-2020 fejn jistabbilixxi kif bi ħsiebu jikseb il-miri fi ħdan il-miri globali tal-PAK

3561494

capital markets union

Unjoni tas-Swieq Kapitali

pjan ta’ azzjoni biex jittejjeb il-finanzjament tal-ekonomija permezz ta’ strumenti ta’ finanzjament iżjed effiċjenti abbażi tas-suq, inkluż ħidma lejn qafas ta’ titolizzazzjoni ta’ kwalità għolja

3566715

carbon capture, utilisation and storage (CCUS)

ġbir, użu u ħżin tal-karbonju (CCUS)

metodi u teknoloġiji biex jitneħħa d-diossidu tal-karbonju mill-gass tat-tromba taċ-ċmieni u mill-atmosfera biex imbagħad jintuża fi prodotti oħrajn jew jinħażen bla kuntatt mal-atmosfera

3501592

certifying body, certification body

korp taċ-ċertifikazzjoni

korp tal-awditjar pubbliku jew privat, u mill-aspett operazzjonali indipendenti mill-*aġenzija tal-pagamenti* [IATE:1078260] u mill-korp ta' koordinazzjoni kkonċernat kif ukoll mill-awtorità li tkun akkreditat lill-aġenzija, maħtur minn Stat Membru biex jipprovdi opinjoni, imfassla skont l-istandards tal-awditjar aċċettati internazzjonalment, dwar il-kompletezza, l-akkuratezza u l-veraċità tal-kontijiet annwali tal-aġenzija tal-pagamenti, fir-rigward tal-funzjonament xieraq tas-sistema ta' kontroll intern tagħha u l-legalità u r-regolarità tan-nefqa li għaliha ntalab ir-rimbors mingħand il-Kummissjoni, filwaqt li jiddikjara wkoll jekk l-eżami jiddubitax l-asserzjonijiet li jkunu saru fid-dikjarazzjoni tal-ġestjoni

3548545

choke species

speċi bi kwota limitanti

speċi ta' ħut bi kwota baxxa li, f'sistema ta' *sajd imħallat* [IATE:784492], twaqqaf jew tfixkel is-sajd għal ħut ieħor meta tispiċċa l-kwota tagħha

3578751

claimless system

sistema mingħajr talbiet

sistema ta' applikazzjonijiet għall-interventi bbażati fuq l-erja jew fuq l-annimali, li fiha d-*data* neċessarja rikjesta mill-amministrazzjoni dwar minn tal-inqas erjas jew annimali individwali li għalihom tkun qed tintalab l-għajnuna, tkun disponibbli fid-databases kompjuterizzati uffiċjali ġestiti mill-Istati Membri

3563470

climate action

azzjoni klimatika

azzjoni li qed tittieħed biex jiġi miġġieled it-tibdil fil-klima

3544988

climate action mainstreaming, climate change mainstreaming

integrazzjoni tat-tibdil fil-klima, integrazzjoni tal-azzjoni klimatika

l-integrazzjoni tal-azzjoni klimatika f'politiki, strumenti, programmi jew fondi, li jinvolvu l-*mitigazzjoni* [IATE:914842] jew inkella l-*adattament għat-tibdil fil-klima* [IATE:3503262]

3547447

co-creation

kokreazzjoni

inizjattiva ta' ġestjoni jew forma ta' strateġija ekonomika li tinvolvi l-kreazzjoni konġunta ta' valur mill-kumpanija u mill-klijent, li tippermetti lill-klijent jibni b'mod konġunt l-esperjenza tas-servizz b'tali mod li tkun adattata għall-kuntest tiegħu

3578785

Committee for the European Maritime and Fisheries Fund

Kumitat għall-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd

kumitat propost biex jassisti lill-Kummissjoni bil-kompiti pprovduti fir-Regolament dwar il-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd

3577070

common European data space

spazju komuni Ewropew tad-*data*

żona diġitali bla interruzzjonijiet, fejn korpi pubbliċi, negozji u individwi jkunu jistgħu jaċċessaw u jerġgħu jużaw *data* tas-settur pubbliku, *data* miżmuma minn kumpaniji pubbliċi, *data* tar-riċerka li tiġi ġġenerata minn fondi pubbliċi u *data* tas-settur privat

3540646

Common Information Sharing Environment (CISE)

ambjent komuni għall-qsim tal-informazzjoni (CISE)

netwerk ta’ sistemi b’setup deċentralizzat żviluppat għall-iskambju ta’ informazzjoni bejn l-utenti sabiex jittejjeb l-għarfien tagħhom dwar is-sitwazzjoni tal-attivitajiet fuq il-baħar

3576151

common monitoring and evaluation system

sistema komuni ta’ monitoraġġ u evalwazzjoni

sistema għall-operazzjonijiet tal-FEMS taħt ġestjoni konġunta bil-għan li titkejjel il-prestazzjoni tal-FEMS u bl-objettivi li ġejjin:
(a) li turi l-progress u l-kisbiet tal-PKS u l-PMI, li tqis l-impatt ġenerali u li tivvaluta l- effettività, l-effiċjenza u r-rilevanza tal-operazzjonijiet tal-FEMS;
(b) li tikkontribwixxi għal appoġġ immirat aħjar għall-PKS u l-PMI;
(c) li tappoġġja proċess ta’ tagħlim komuni relatat mal-monitoraġġ u l-evalwazzjoni;
(d) li tipprovdi evalwazzjonijiet robusti bbażati fuq il-provi tal-operazzjonijiet tal-FEMS li jikkontribwixxu għall-proċess ta’ teħid ta’ deċiżjonijiet

3545268

community-led local development

żvilupp lokali mmexxi mill-komunità

metodu għall-involviment ta' sħab fil-livell lokali inklużi s-soċjetà ċivili u l-atturi ekonomiċi lokali fid-disinn u l-implimentazzjoni ta' strateġiji integrati lokali li jgħinu liż-żoni tagħhom jagħmlu t-tranżizzjoni għal futur iktar sostenibbli

3569729

Compendium on law enforcement liaison officers

Kompendju dwar l-uffiċjali ta' kollegament dwar l-infurzar tal-liġi

dokument li jispjega l-ħidma u l-kompiti tal-uffiċjali ta' kollegament u li fih il-listi tal-uffiċjali ta' kollegament tal-Istati Membri u tal-Europol, kif ukoll informazzjoni prattika dwar l-uffiċċji ta' kollegament fil-Europol

Huwa jiġi aġġornat kull sena u hu maħsub li jissostitwixxi l-addendum għall-manwal dwar il-kooperazzjoni tal-pulizija ta' Schengen.

3578664

complementary income support for young farmers

appoġġ għall-introjtu komplementari għall-bdiewa żgħażagħ

tip ta' intervent propost taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020 għall-*bdiewa żgħażagħ* [IATE:1253264] li għadhom jibdew u li huma intitolati għal pagament taħt l-*appoġġ għall-introjtu bażiku* [IATE:3578662]

3578663

complementary redistributive income support for sustainability, redistributive income support

appoġġ għall-introjtu ridistributtiv komplementari għas-sostenibbiltà, appoġġ għall-introjtu ridistributtiv

pagament dirett diżakkoppjat [IATE:2250964] speċifiku għal kull ettaru, propost taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, bil-għan li jippromwovi distribuzzjoni iktar bilanċjata ta' appoġġ lejn bdiewa żgħar u/jew ta' daqs medju b'mod viżibbli u li jista' jitkejjel

3561159

completed operation

operazzjoni kompluta

operazzjoni li tlestiet fiżikament jew ġiet implimentata għalkollox u li fir-rigward tagħha saru l-pagamenti relatati kollha mill-benefiċjarji u l-kontribuzzjoni pubblika korrispondenti tħallset lill-benefiċjarji

3577177

conditionality

kundizzjonalità

sistema li trid tiġi stabbilita taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, li tippermetti li jiġu imposti penali amministrattivi fuq benefiċjarji li jirċievu pagamenti diretti jew premia annwali u li ma jikkonformawx mar-rekwiżiti tal-immaniġġjar statutorji taħt il-liġi tal-Unjoni u l-istandards għal *kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba* [IATE:2229441]

Ara wkoll:
pagament dirett [IATE:912254]
primjum annwali [IATE:3569810]
Pjan Strateġiku tal-PAK [IATE:3576977]

3528289

Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR)

Konferenza tar-Reġjuni Marittimi Periferiċi (CPMR)

organizzazzjoni stabbilita fl-1973 li tħabrek favur żvilupp iżjed ibbilanċjat tar-reġjuni Ewropej kollha filwaqt li taħdem biex tippromovi l-koeżjoni soċjali, ekonomika u territorjali fil-kontinent Ewropew kollu

3578935

conformity procedure

proċedura tal-konformità

3536351

Connecting Europe Facility, CEF

Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa, FNE

strument kruċjali ta' finanzjament tal-UE maħsub biex jiġu ffinanzjati proġetti li jimlew il-lakuni fin-netwerks tat-trasport, tal-enerġija u dawk diġitali tal-Ewropa

Permezz ta' infrastrutturi ta' investiment immirati fil-livell Ewropew, din il-Faċilità għandha tgħin biex jinħolqu l-impjiegi u biex tingħata spinta lill-kompetittività fil-livell Ewropew.

3578749

context indicator

indikatur tal-kuntest

indikatur li jirrifletti aspetti rilevanti tax-xejriet kuntestwali ġenerali fl-ekonomija, fl-ambjent u fis-soċjetà li x'aktarx jinfluwenzaw l-implimentazzjoni, il-kisbiet u l-prestazzjoni tal-politika agrikola komuni

3516542

continuing vocational education and training, continuous vocational education and training (CVET)

edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali kontinwi (ETVK)

edukazzjoni jew taħriġ li jingħataw wara l-edukazzjoni inizjali jew wara d-dħul fid-dinja tax-xogħol, bil-għan li jgħinu lill-individwi biex:
- itejbu jew jaġġornaw l-għarfien u/jew il-ħiliet tagħhom;
- jiksbu ħiliet ġodda għal bidla fil-karriera tagħhom jew biex jitħarrġu mill-ġdid;
- ikomplu jiżviluppaw minn lat personali jew professjonali

Ara wkoll:
edukazzjoni inizjali [IATE:1690223]
għarfien [IATE:1757521]
ħila [IATE:1568103]
taħriġ mill-ġdid [IATE:1403981]
żvilupp professjonali kontinwu [IATE:271472]

2251001

control body

korp ta' kontroll

parti terza privata indipendenti li twettaq spezzjonijiet u ċertifikazzjoni fil-qasam tal-produzzjoni organika skont id-dispożizzjonijiet stabbiliti bir-Regolament (KE) Nru 834/2007

3576607

convergence facility

faċilità ta' konverġenza

strument tal-adeżjoni mal-euro, maħsub biex jappoġġja lill-Istati Membri tal-UE li mhumiex fiż-żona tal-euro fit-tħejjija tagħhom għal tranżizzjoni u għal parteċipazzjoni bla xkiel fl-euro

3576551

corporate information technology system

sistema tat-teknoloġija tal-informazzjoni korporattiva

infrastruttura tat-teknoloġija tal-informazzjoni ta' organizzazzjoni inklużi l-proċessi u l-kontrolli li jintużaw għall-ħżin u għall-ġestjoni tal-informazzjoni

3578669

coupled direct payment

pagament dirett akkoppjat

pagament dirett mogħti lill-bdiewa taħt il-politika agrikola komuni li huwa marbut mal-produzzjoni ta' prodott speċifiku

Taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, il-pagamenti diretti akkoppjati għandhom ikunu:
(a) *appoġġ għall-introjtu akkoppjat* [IATE:3578668];
(b) *pagament speċifiku għall-għelejjel għall-qoton* [IATE:3556541].

3578668

coupled income support

appoġġ akkoppjat għall-introjtu

pagament dirett akkoppjat [IATE:3578669], propost taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, biex jiġu appoġġjati l-*bdiewa ġenwini* [IATE:3578661]

3576712

course catalogue

katalgu tal-kors

reġistru li jinkludi informazzjoni dettaljata, aġġornata u faċilment aċċessibbli mill-utent dwar l-ambjent ta' apprendiment ta' istituzzjoni, jiġifieri informazzjoni ġenerali dwar l-istituzzjoni, dettalji dwar ir-riżorsi u s-servizzi tagħha, u kif ukoll informazzjoni akkademika dwar il-programmi u l-komponenti edukattivi individwali li toffri

3569240

creative hub

hub kreattiv

infrastruttura jew post li jużaw parti mill-ispazju disponibbli tagħhom għall-iżvilupp organizzazzjonali, ta' netwerking u tan-negozju għas-settur kulturali u għal dak kreattiv

3576708

credential evaluator

evalwatur kredenzjali

persuna li tieħu deċiżjonijiet dwar ir-rikonoxximent tal-*kwalifiki* [IATE:3518956]

Ara wkoll: *rikonoxximent awtomatiku ta' kwalifika* [IATE:3576701] (kunċett relatat).

3557087

credit mobility

mobbiltà tal-krediti

perjodu limitat ta' studju jew ta' traineeship barra l-pajjiż - fil-qafas ta' studji kontinwi f'istituzzjoni lokali - bil-għan li jinkisbu l-*krediti* [IATE:768906]

Wara l-fażi ta' mobbiltà, l-istudenti jirritornaw lejn l-istituzzjoni lokali tagħhom biex ilestu l-istudji tagħhom.

3556541

crop-specific payment for cotton

pagament speċifiku għall-għelejjel għall-qoton

pagament dirett akkoppjat [IATE:2250964] mogħti lill-bdiewa taħt il-politika agrikola komuni, bl-għan li jevita li l-produzzjoni tal-qoton tiġi abbandunata f'reġjuni fejn il-qoton huwa importanti għall-ekonomija agrikola

3573416

Cultural and Creative Cities Monitor

Osservatorju tal-Bliet Kulturali u Kreattivi

għodda li tippromwovi l-iskambju u l-apprendiment reċiproku bejn l-ibliet biex tingħata spinta lill-iżvilupp immexxi mill-kultura, u li ġiet iddisinjata apposta biex tgħin lil dawk li jfasslu l-politiki, jidentifikaw saħħiet u opportunitajiet lokali u jikkumparaw il-bliet tagħhom ma' oħrajn simili permezz ta' *data* kwantitattiva u kwalitattiva

Ara wkoll: *Spazji u Bliet Kulturali u Kreattivi* [IATE:3576612]

3574403

Cultural and Creative Sectors Guarantee Facility

Faċilità ta' Garanzija tas-Setturi Kulturali u Kreattivi

skema ta' garanzija li tagħmel parti mill-programm *Ewropa Kreattiva* [IATE:3540020], ġestita mill-Fond Ewropew tal-Investiment f'isem il-Kummissjoni Ewropea u li taġixxi bħala assigurazzjoni għall-intermedjarji finanzjarji li joffru finanzjament għal inizjattivi fis-settur kulturali u f'dak kreattiv

3576612

Cultural and Creative Spaces and Cities

Spazji u Bliet Kulturali u Kreattivi

proġett li jagħmel parti mill-programm *Ewropa Kreattiva* [IATE:3540020] li jippromwovi l-parteċipazzjoni f'attivitajiet kulturali, l-użu aħjar ta' spazji kulturali u kreattivi u kif ukoll ir-riġenerazzjonijiet soċjali u urbana

Ara wkoll:
- *riġenerazzjoni soċjali* [IATE:3576650]
- *riġenerazzjoni urbana* [IATE:1173797]

3504884

cultural awareness

kuxjenza kulturali

l-abbiltà u r-rieda li wieħed jeżamina b'mod oġġettiv il-valuri, it-twemmin, it-tradizzjonijiet u l-perċezzjonijiet fil-kultura tiegħu stess u kif ukoll f'kulturi oħrajn

3576610

cultural capability

kapaċità kulturali

il-libertà ta' membri ta' soċjetà li jaħdmu flimkien biex joħolqu verżjonijiet separati ta' kultura

3576737

Dashboard of youth indicators, EU Dashboard

Tabella tal-indikaturi taż-żgħażagħ, Dashboard UE

sensiela ta' indikaturi li jipprovdu ħarsa transsettorjali rapida u komprensiva tas-sitwazzjoni ekonomika u soċjali taż-żgħażagħ fl-UE

3572293

data analytics

analitika tad-*data*

tekniki u proċessi kwalitattivi u kwantitattivi li jintużaw biex jiżdiedu l-produttività u l-qligħ tan-negozju

Id-*data* tiġi estratta u kkategorizzata biex jiġu identifikati u analizzati d-*data* u x-xejriet atteġġamentali, u t-tekniki użati jvarjaw skont ir-rekwiżiti organizzazzjonali. L-analitika tad-*data* hija magħrufa wkoll bħala "analiżi tad-*data*".

3538516

data collection framework

qafas għall-ġbir ta' *data*

regoli għall-ġbir ta' informazzjoni ta' natura bijoloġika, teknika, ambjentali u soċjoekonomika rigward is-settur tas-sajd fil-qafas tal-programmi pluriennali, kif stipulat fir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 199/2008

3506844

data repository

repożitorju tad-*data*

fil-lingwaġġ speċifiku tal-IT, struttura partikolari tal-IT fi ħdan struttura iktar ġenerali, bħal grupp ta' bażijiet ta' *data,* fejn impriża jew organizzazzjoni tkun għażlet li żżomm diversi tipi ta' *data*

B'mod ġenerali, it-terminu jintuża biex jirreferi għal post magħżul għal ħżin tad-*data*.

2245363

decarbonisation

dekarbonizzazzjoni

it-tneħħija gradwali tad-dipendenza fuq il-karburanti fossili, u l-karbonju integrat fi proċessi soċjali u industrijali oħra (l-ivvjaġġar, il-manifattura)

Dan jinvolvi t-tnaqqis ta' emissjonijiet ta' karbonju għal kull unità ta' enerġija elettrika prodotta.

2250964

decoupled payment, decoupled direct payment

pagament diżakkoppjat, pagament dirett diżakkoppjat

pagament li jingħata lill-bdiewa taħt il-politika agrikola komuni u li mhuwiex marbut mal-produzzjoni ta' prodott partikolari

3578586

dedicated financial programme for decommissioning of nuclear facilities and management of radioactive waste

programm finanzjarju speċifiku għad-dekummissjonar tal-faċilitajiet nukleari u l-ġestjoni tal-iskart radjuattiv

programm ta' assistenza għad-dekummissjonar nukleari [IATE:3578287] propost għall-perjodu 2021-2027 biex jappoġġja:
(a) lill-Bulgarija u lis-Slovakkja biex jiddekummissjonaw b'mod sikur ir-reatturi nukleari tal-ewwel ġenerazzjoni tagħhom, u
(b) l-implimentazzjoni tal-proċess ta' dekummissjonar u tal-ġestjoni tal-iskart radjuattiv tal-installazzjonijiet nukleari tal-Kummissjoni stess fis-siti taċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka (JRC)

Jekk jiġi adottat, il-programm se jissostitwixxi l-programmi stabbiliti skont ir-Regolament (Euratom) Nru 1368/2013 (CELEX:32013R1368/MT): il-programmi ta' Kozloduy (il-Bulgarija) u ta' Bohunice (is-Slovakkja) għall-perjodu 2014-2020.

3509014

dedicated implementation structure (DIS)

struttura ta' implimentazzjoni ddedikata (DIS)

aġenzija eżekuttiva mwaqqfa mill-Kummissjoni Ewropea biex timplimenta u timmaniġġja l-operazzjonijiet tal-*Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERC)* [IATE:929262]

Hija teżegwixxi l-programm ta' ħidma annwali hekk kif stabbilit mill-Kunsill Xjentifiku, timplimenta s-sejħiet għall-offerti u torganizza evalwazzjoni bejn il-pari f'konformità mal-metodoloġiji mfassla mill-Kunsill Xjentifiku, u tistabbilixxi u timmaniġġja l-ftehimiet tal-għotjiet. Barra minn hekk, din l-istruttura tipprovdi wkoll tagħrif u appoġġ lill-applikanti u lid-detenturi tal-għotjiet.

3571580

deep learning

apprendiment profond

teknika tal-intelliġenza artifiċjali li permezz tagħha sistema ta' software tiġi mħarrġa bl-użu ta' miljuni ta' eżempji magħżula minn fuq l-internet

Ara wkoll: *apprendiment* [IATE:1404196]

3576862

deep tech

deep-tech

teknoloġija bbażata fuq avvanzi xjentifiċi ġodda jew fuq innovazzjonijiet tanġibbli

3568905

deficiency

nuqqas

fl-ambitu tal-proċeduri tal-kontabilità tal-UE, insuffiċjenza li tinstab waqt il-proċedura tal-*approvazzjoni tal-konformità* [IATE:2232459] u li tagħti lok għall-*korrezzjonijiet finanzjarji* [IATE:748904]

Mhuwiex nuqqas fis-sens ta' xi ħaġa nieqsa iżda xi ħaġa li ma ssirx sew jew kif suppost.
Il-proċedura mbagħad tissejjaħ *proċedura nieqsa* [IATE:3569238].
Ara wkoll: *irregolarità* [IATE:748426] u nnota d-differenza bejn il-kunċetti.

3569072

Digital Competence Framework for Citizens

Qafas ta' Kompetenza Diġitali għaċ-Ċittadini

qafas imfassal biex jindirizza l-kompetenza diġitali fost iċ-ċittadini; dan ifisser l-użu ta' teknoloġiji diġitali b'mod kunfidenti u sigur għal diversi skopijiet bħal xogħol, tiftix ta' impjieg, tagħlim, shopping fuq l-internet, ksib ta' informazzjoni dwar is-saħħa, inklużjoni u parteċipazzjoni fis-soċjetà, intratteniment, eċċ.

3576734

Digital Education Action Plan

Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali

sensiela ta' 11-il inizjattiva, adottati mill-Kummissjoni f'Jannar 2018, bil-għan li jiġi appoġġjat l-iżvilupp tal-użu tat-teknoloġija u tal-kompetenza diġitali fl-edukazzjoni

Il-pjan ta' azzjoni jistabbilixxi l-miżuri biex jgħin lill-Istati Membri tal-UE jiffaċċjaw l-isfidi u l-opportunitajiet ta' edukazzjoni fl-era diġitali.
It-tliet prijoritajiet tiegħu huma:
(1) L-użu aħjar tat-teknoloġija diġitali għat-tagħlim u l-apprendiment;
(2) L-iżvilupp tal-kompetenzi u l-ħiliet diġitali;
(3) It-titjib tal-edukazzjoni b'analiżi u tbassir aħjar tad-*data* .
Dan il-Pjan se jibbaża fuq firxa wiesgħa ta' partijiet ikkonċernati tal-edukazzjoni u t-taħriġ li jinkludu n-negozji, ir-riċerka, l-NGOs, kif ukoll, meta jkun rilevanti, l-edukazzjoni mhux formali.

3578194

Digital Europe programme

programm Ewropa Diġitali

programm propost għall-perjodu 2021-2027 bil-għan li jappoġġja t-trasformazzjoni diġitali tal-ekonomija u tas-soċjetà Ewropej u li jimmassimizza l-benefiċċji ta' din it-trasformazzjoni għaċ-ċittadini, għall-amministrazzjonijiet pubbliċi u għan-negozji kollha Ewropej

3577067

digital government

gvern diġitali

l-użu ta' teknoloġiji diġitali, bħala parti integrata tal-istrateġiji ta' modernizzazzjoni tal-gvernijiet, bil-għan li jinħoloq valur pubbliku

L-OECD u ħafna korpi oħrajn jagħmlu distinzjoni bejn il-*Gvern-e* [IATE:918934] u l-gvern diġitali.

3576924

digital health literacy

litteriżmu diġitali fis-saħħa

3 l-abbiltà li wieħed jaċċessa, jifhem u jagħrbel informazzjoni dwar is-saħħa li tkun ġejja minn sorsi elettroniċi u li japplika dak l-għarfien miksub għal xi problema ta' saħħa partikolari

Ara wkoll: *litteriżmu fis-saħħa* [IATE:926210]

3577031

digital intensity

intensità diġitali

grad tad-disponibbiltà ta' teknoloġiji diġitali u tal-użu tagħhom, speċjalment fi ħdan xi intrapriża jew f'settur industrijali

3574982

digital youth work

ħidma diġitali fost iż-żgħażagħ

l-użu ta' teknoloġiji diġitali bħala għodda effettiva fil-ħidma fost iż-żgħażagħ, wiċċ imb wiċċ, online jew b'taħlita tat-tnejn

3538300

direct restocking

ristokkjar dirett, ripopolazzjoni diretta

l-attività li jinħelsu annimali selvaġġi ħajjin ta' speċi magħżula f'ilmijiet fejn jeżistu b'mod naturali, sabiex tintuża l-produzzjoni naturali tal-ambjent akkwatiku biex jiżdied in-numru ta' individwi disponibbli għall-industriji tas-sajd u/jew jiżdied ir-reklutaġġ naturali

3576707

Directive on Students and Researchers

Direttiva dwar l-Istudenti u r-Riċerkaturi

Direttiva (UE) 2016/801 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Mejju 2016 dwar il-kundizzjonijiet ta' dħul u residenza ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi għall-finijiet ta' riċerka, studji, taħriġ, servizz volontarju, skemi ta' skambju ta' skulari jew proġetti edukattivi u au pairing

3571548

Disaster Risk Management Knowledge Centre (DRMKC)

Ċentru ta' Għarfien għall-Ġestjoni tar-Riskju ta' Diżastri (DRMKC)

ċentru intern ġdid biex jgħin lill-Istati Membri tal-UE jirrispondu għall-emerġenzi, jipprevjenu u jnaqqsu l-impatt ta' diżastri

3547440

disruptive innovation

innovazzjoni fixkiela

tip ta' innovazzjoni li toħloq suq u netwerk ta' valur ġodda, u li eventwalment toħloq tfixkil f'suq u f'netwerk ta' valur eżistenti, u li tissostitwixxi ditti, prodotti u alleanzi prominenti fis-suq

Dan it-terminu jintuża fil-litteratura kummerċjali u teknoloġika biex jiddeskrivi innovazzjonijiet li jtejbu prodott jew servizz b'mod li ma jkunx mistenni mis-suq – normalment dan isir billi l-ewwel jiġi ddisinjat prodott/servizz għal grupp differenti ta' konsumaturi fis-suq il-ġdid u sussegwentement billi jitbaxxew il-prezzijiet fis-suq eżistenti.
Importanti ħafna li ssir id-distinzjoni bejn: "innovazzjoni fixkiela" (*disruptive innovation*) u "innovazzjoni rivoluzzjonarja/radikali" (*break-through/radical innovation*): l-innovazzjoni tal-ewwel tip qed tieħu post oħra ġa stabbilita fis-suq filwaqt li l-oħra hija xi ħaġa totalment ġdida li bis-saħħa tagħha kumpanija tkun tista' timraħ fi swieq ġodda/usa'.
Ara wkoll: *teknoloġija fixkiela* [IATE:3561277]

3561277

disruptive technology

teknoloġija fixkiela

teknoloġija li tieħu post waħda stabbilita u toħloq bidliet kbar fl-industrija jew prodott li jiftaħ fruntieri ġodda u joħloq industrija kompletament ġdida

Xi ftit eżempji ta' teknoloġiji fixkiela:
- it-typewriter ġiet sostitwita mill-kompjuter personali (PC) u b'hekk inbidel kompletament il-mod kif naħdmu u li bih nikkomunikaw;
- l-ittri elettoniċi (emails) ukoll biddlu l-mod ta' kif nikkomunikaw, u b'mod ġenerali ħadu post l-ittri - dan ġab tfixkil fl-industrija postali u tal-kartolini
- it-telefowns ċellulari għamluha possibbli għan-nies li jċemplu jkunu fejn ikunu, u b'hekk ġabu magħhom tfixkil fl-industrija tat-telekomunikazzjoni.
Importanti ħafna li ssir id-distinzjoni bejn: "teknoloġija fixkiela" (disruptive technology) u "teknoloġija rivoluzzjonarja/radikali" (break-through/radical technology): it-teknoloġija tal-ewwel tip qed tieħu post oħra ġa stabbilita fis-suq filwaqt li l-oħra hija xi ħaġa innovattiva li bis-saħħa tagħha kumpanija tkun tista' timraħ fi swieq ġodda/usa'.
Ara wkoll: *innovazzjoni fixkiela* [IATE:3547440]

3574978

edge computing

edge computing

metodu ta' ottimizzar tas-sistemi ta' *cloud computing* [IATE:2250701] li jinvolvi l-ipproċessar tad-*data* fix-xifer tan-netwerk, viċin tas-sors tad-*data*

It-terminu "edge computing" ikopri firxa wiesgħa ta' teknoloġiji, inkluż dik ta' bejn il-pari, il-grid/mesh computing, il-fog computing, it-teknoloġija ta' katina ta' blokok ta' tranżazzjonijiet u n-netwerk ta' twassil ta' kontenut. Dan it-tip ta' computing kien l-aktar jokkorri fis-settur tat-telefons ċellulari, u issa qed jidħol ukoll f'ħafna industriji oħrajn.

3576710

Education and Training 2020 Working Group, ET 2020 Working Group

Grupp ta' Ħidma dwar l-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2020, Grupp ta' Ħidma ET 2020

forma ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni Ewropea fil-qafas tal-*ET 2020* [IATE:3516924], biex tgħin lill-Istati Membri jindirizzaw l-isfidi ewlenin tas-sistemi ta' edukazzjoni u ta' taħriġ tagħhom, kif ukoll il-prijoritajiet komuni maqbula fuq livell Ewropew

3570807

EFSD Guarantee Fund

Fond ta’ Garanzija tal-EFSD

riżerva ta' likwidità biex isiru l-pagamenti f'każ li tiġi attivata l-*Garanzija tal-EFSD* [IATE:3570806]

Il-Fond ta’ Garanzija tal-EFSD huwa mogħni bi:
(a) kontribuzzjonijiet mill-baġit ġenerali tal-Unjoni u sorsi oħrajn;
(b) kontribuzzjonijiet volontarji mill-Istati Membri u minn kontributuri oħrajn;
(c) redditi fuq ir-riżorsi investiti tal-Fond ta’ Garanzija tal-EFSD;
(d) ammonti rkuprati minn debituri inadempjenti f’konformità mad-dispożizzjonijiet ta’ rkupru stabbiliti fil-ftehimiet tal-garanzija tal-EFSD;
(e) dħul u kwalunkwe pagament ieħor li l-Unjoni tirċievi f’konformità mal-ftehimiet tal-garanzija tal-EFSD.
Ara wkoll: *EFSD* [IATE:3570450]

3518213

eligible hectare

ettaru eliġibbli

3548461

e-mobility, electro-mobility, electromobility

elettromobbiltà

vetturi u sistemi ta' trasportazzjoni elettrika, effiċjenti fl-użu tal-enerġija u li jirrispettaw l-ambjent

3576881

energy affordability

affordabbiltà tal-enerġija

l-affordabbiltà biex tinkiseb jew biex tiġi prodotta l-enerġija

Ara wkoll: *affordabbiltà* [IATE:2142195]

2246360

Enterprise Europe Network

Netwerk Enterprise Europe

3576644

entrepreneurial skills, entrepreneurship skills

ħiliet intraprenditorjali, ħiliet ta' intraprenditorija

il-ħiliet meħtieġa biex wieħed ikun jista' jibda u jħaddem in-negozju tiegħu

Ara wkoll: *intraprenditorija* [IATE:793226]

3547689

environmental footprint

impronta ambjentali

impatti ambjentali li prodott, servizz u/jew kumpanija jista' jkollhom fuq ċiklu tal-ħajja

3576850

environmental remediation

rimedju ambjentali

il-proċess li bih jiġu mħarsa n-nies u l-ambjent kontra l-effetti dannużi potenzjali ta' esponiment għal radjazzjoni jonizzanti f'żoni kontaminati

3539785

Erasmus for All
Union Programme for Education, Training, Youth and Sport
Erasmus+

Erasmus għal Kulħadd
Programm tal-Unjoni għall-Edukazzjoni, Taħriġ, Żgħażagħ u Sport

programm wieħed għall-Edukazzjoni, it-Taħriġ, iż-Żgħażagħ u l-Isport għall-perjodu 2014-2020

3573745

Erasmus Mundus Joint Master Degree (EMJMD)

Lawrja ta' Master Konġunt tal-Erasmus Mundus (EMJMD)

programm ta’ studju ta’ livell għoli integrat u internazzjonali mogħti minn konsorzji ta’ istituzzjonijiet ta’ edukazzjoni għolja li jagħtu boroż ta’ studju ta’ lawrja sħiħa lill-aqwa studenti fil-livell ta’ master fid-dinja

3576733

Erasmus+ Virtual Exchange

Skambju Virtwali Erasmus+

proġett li jippermetti liż-żgħażagħ fl-Ewropa u fin-Nofsinhar tal-Mediterran jipparteċipaw f'esperjenzi interkulturali sinifikanti online, bħala parti mill-edukazzjoni formali jew informali tagħhom

3578174

EU Anti-Fraud Programme

Programm tal-UE Kontra l-Frodi

programm għall-perjodu 2012-2027 li għandu l-għan jipproteġi l-interessi finanzjarji tal-Unjoni u jappoġġja assistenza komuni bejn l-awtoritajiet amministrattivi tal-Istati Membri u kooperazzjoni bejn dawn tal-aħħar u l-Kummissjoni biex tiġi żgurata l-applikazzjoni korretta tal-liġi dwar kwistjonijiet doganali u agrikoli

Jekk jiġi adottat, dan il-Programm se jkun qed jissostitwixxi l-*programm Hercule III* [IATE:3551581].

3570556

EU Budget Focused on Results, Budget Focused on Results (BFOR)

Baġit tal-UE Ffukat fuq ir-Riżultati, Baġit Iffukat fuq ir-Riżultati (BFOR)

inizjattiva li l-għan tagħha huwa li timmassimizza l-effettività tal-baġit tal-Unjoni billi tappoġġja t-tkabbir, l-impjiegi u l-istabbiltà fl-Ewropa u lil hinn minnha

3576735

EU Policy Lab

Laboratorju tal-Politiki tal-UE

spazju kollaborattiv u sperimentali għal tfassil innovattiv ta' politiki

Dan il-"laboratorju" huwa kemm spazju fiżiku u kif ukoll mod ta' ħidma li jiġbor flimkien prospettivi, għarfien komportamentali u ħsieb proġettwali biex jiġu esplorati u biex jinstabu soluzzjonijiet għal politiki aħjar.

3577053

EuroHPC initiative

inizjattiva EuroHPC

inizjattiva tal-Unjoni Ewropea intiża li toħloq ekosistema Ewropea minn ta' quddiem f'dak li jirrigwarda l-*Big Data* [IATE:3552179], ibbażata fuq infrastruttura tal-*computing ta' prestazzjoni għolja (HPC)* [IATE:1757975]

Ara wkoll: *Impriża Konġunta EuroHPC* [IATE:3575389]

3576704

Europass Decision

Deċiżjoni Europass

Deċiżjoni (UE) 2018/646 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' April 2018 dwar qafas komuni għall-għoti ta' servizzi aħjar għall-ħiliet u l-kwalifiki (Europass) u li tħassar id-Deċiżjoni Nru 2241/2004/KE

2249908

Europass Language Passport

Passaport tal-Lingwi Europass

dokument standard li jintuża bħala għodda ta' awtovvalutar biex wieħed ikun jista' jiddokumenta u jippreżenta l-kompetenzi, il-ħiliet u l-kwalifiki lingwistiċi tiegħu, skont il-*Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi* [IATE:928765]

3576736

European Apprentices Network

netwerk Ewropew tal-apprendisti

netwerk ta' apprendisti fil-livell Ewropew, li ġie stabbilit fl-2017 biex jiżgura li leħen l-apprendisti żgħażagħ jinstema' fid-diskussjonijiet marbuta mal-edukazzjoni u mat-taħriġ vokazzjonali, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-apprendistati

3576713

European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes

Approċċ Ewropew għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità ta' Programmi Konġunti

approċċ integrat u komuni fiż-*Żona Ewropea ta' Edukazzjoni Għolja (EHEA)* [IATE:923144] li l-objettiv tiegħu huwa li jtejjeb l-assigurazzjoni tal-kwalità ta' *programmi konġunti* [IATE:3576714] billi jistabbilixxi standards u billi jneħħi l-ostakli għar-rikonoxximent tagħhom

3567069

European Border and Coast Guard

Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta

sistema li tinkludi lill-*Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta* [IATE:3567409] u l-awtoritajiet nazzjonali li huma responsabbli għall-ġestjoni tal-fruntieri, inkluż il-gwardji tal-kosta sal-punt li jwettqu kompiti ta' kontroll tal-fruntieri

3567409

European Border and Coast Guard Agency (Frontex)

Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex)

aġenzija li tissostitwixxi l-Aġenzija Ewropea għall-Ġestjoni ta' Kooperazzjoni Operazzjonali fil-Fruntieri Esterni tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (Frontex)
Ir-rwol ewlieni tal-Aġenzija hu li:
- tistabbilixxi strateġija teknika u operazzjonali għall-implimentazzjoni ta' ġestjoni integrata tal-fruntieri fil-livell tal-Unjoni;
- tissorvelja l-funzjonament effettiv tal-kontroll tal-fruntieri fil-fruntieri esterni;
- tipprovdi aktar assistenza teknika u operazzjonali lill-Istati Membri permezz ta' operazzjonijiet konġunti u interventi rapidi fil-fruntiera;
- tiżgura l-eżekuzzjoni prattika tal-miżuri f'każ ta' sitwazzjoni li teħtieġ azzjoni urġenti fil-fruntieri esterni;
- tipprovdi assistenza teknika u operazzjonali fl-appoġġ ta' operazzjonijiet ta' tiftix u salvataġġ ta' persuni li jkunu jinsabu f'diffikultajiet fuq il-baħar;
- u li torganizza, tikkoordina u twettaq operazzjonijiet ta' ritorn u interventi ta' ritorn

3551249

European Capital of Innovation, iCapital

Belt Kapitali Ewropea tal-Innovazzjoni, iCapital

premju li tnieda f'Diċembru 2013 għall-bliet li jkunu l-aktar lesti li jesperimentaw b'inizjattivi ġodda u innovattivi mmexxija miċ-ċittadini, li jservu bħala post fejn jiġu ttestjati soluzzjonijiet potenzjali għall-isfidi rilevanti tas-soċjetà

3567299

European Code of Conduct for Research Integrity

Kodiċi ta' Kondotta Ewropea għall-Integrità tar-Riċerka

dokument ippubblikat fl-2011 li jindirizza l-aħjar prassi u mġiba ħażina fix-xjenza, u joffri punt ta' riferiment għar-riċerkaturi kollha, filwaqt li jikkomplementa kodiċi ta' etika eżistenti u jikkonforma mal-oqfsa leġiżlattivi nazzjonali u Ewropej

3576651

European Culture House, European House of Culture

Dar tal-Kultura Ewropea

proġett maħsub biex jgħin lill-istituzzjonijiet kulturali u lil partijiet ikkonċernati oħrajn jaħdmu flimkien bil-għan li jipprovdu servizzi lill-popolazzjoni lokali, li jinvolvu ruħhom fi proġetti konġunti u li joffru boroż ta' studju u jorganizzaw skambji kulturali u edukattivi

3576927

European Data Infrastructure (EDI), EUDAT

Infrastruttura Ewropea tad-*Data* (EDI), EUDAT

infrastruttura tad-*data* tar-riċerka, iffinanzjata mill-Kummissjoni Ewropea, li tnediet bil-għan li timmira għal soluzzjoni pan-Ewropea sostenibbli għall-isfida tal-proliferazzjoni tad-*data* fil-komunitajiet xjentifiki u tar-riċerka tal-Ewropea

Il-missjoni tal-EUDAT hija li tfassal, tiżviluppa, timplimenta u toffri servizzi tad-*data* komuni hekk kif ġew introdotti fir-rapport "Riding the Wave - How Europe can gain from the rising tide of scientific data" għar-riċerkaturi u għall-komunitajiet tar-riċerka kollha interessati.

3570535

European Defence Fund

Fond Ewropew għad-Difiża

fond tal-UE mniedi mill-Kummissjoni biex jikkoordina, jissupplimenta u jamplifika l-investimenti nazzjonali fir-riċerka għad-difiża, fl-iżvilupp ta' prototipi u fl-akkwist ta' tagħmir u ta' teknoloġija għad-difiża

Il-Fond tnieda fis-7 ta' Ġunju 2017.

3578169

European Fund for Sustainable Development Plus (EFSD+)

Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli Plus (EFSD+)

pakkett finanzjarju integrat propost għall-perjodu 2021-2027, li għandu l-għan li jappoġġja l-investimenti u jżid l-aċċess għall-finanzjament, bil-għan li jrawwem żvilupp ekonomiku u soċjali sostenibbli u inklużiv u jippromwovi r-reżiljenza soċjoekonomika fil-pajjiżi sħab b'enfasi partikolari fuq il-qerda tal-faqar, it-tkabbir sostenibbli u inklużiv, il-ħolqien ta' impjiegi diċenti, l-opportunitajiet ekonomiċi, il-ħiliet u l-intraprenditorija, is-setturi soċjoekonomiċi, il-mikrointrapriżi u l-intrapriżi żgħar u medji, kif ukoll li jindirizza l-kawżi fundamentali soċjoekonomiċi speċifiċi tal-migrazzjoni irregolari

Dan il-Fond se jieħu post il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli [IATE:3570450].

3569299

European Innovation Council

Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni

korp li għandu jiġi stabbilit fi żmien qasir, bl-għan li jagħti spinta lill-innovazzjoni u jintegra strumenti eżistenti

Huwa simili għall-Kunsill Ewropew tar-Riċerka [IATE:929262].

3551257

European Innovation Partnership for agricultural productivity and sustainability, EIP for agricultural productivity and sustainability

Sħubija Ewropea għall-Innovazzjoni għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikoli, SEI għall-produttività u s-sostenibbiltà agrikoli

Sħubija Ewropea għall-Innovazzjoni [IATE:3518394] li tippromwovi l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, il-vijabbiltà ekonomika, il-produttività, il-kompetittività, emissjonijiet baxxi tal-karbonju, ir-rispett għall-ambjent u r-reżiljenza tas-settur agrikolu u tal-forestrija

3578296

European Instrument for Nuclear Safety complementing the Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument on the basis of the Euratom Treaty, European Instrument for Nuclear Safety (EINS)

Strument Ewropew għas-Sikurezza Nukleari li jikkomplementa l-Istrument għall-Viċinat, għall-Iżvilupp u għall-Kooperazzjoni Internazzjonali fuq il-bażi tat-Trattat Euratom, Strument Ewropew għas-Sikurezza Nukleari (EINS)

strument propost għall-perjodu 2021-2027 li għandu l-għan li jippromwovi l-istabbiliment ta' standards ta’ sikurezza nukleari effettivi u effiċjenti, il-protezzjoni radjoloġika, u l-applikazzjoni ta’ salvagwardji effiċjenti u effikaċi ta’ materjali nukleari f’pajjiżi terzi, b'mod partikolari f'pajjiżi aderenti, pajjiżi kandidati u kandidati potenzjali

Taħt il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027, dan l-Istrument għandu jibni fuq l-azzjonijiet appoġġjati preċedentement mill-*Istrument għall-Kooperazzjoni dwar is-Sikurezza Nukleari* [IATE:2233734] u se jiffinanzja parti mill-attivitajiet ta’ kooperazzjoni dwar is-sikurezza nukleari li ma jaqgħux taħt l-*Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI)* [IATE:3577043]. Referenza: Proposta għal Regolament tal-Kunsill li jistabbilixxi Strument Ewropew għas-Sikurezza Nukleari li jikkomplementa l-Istrument għall-Viċinat, għall-Iżvilupp u għall-Kooperazzjoni Internazzjonali fuq il-bażi tat-Trattat Euratom CELEX:52018PC0462/MT

3578175

European Investment Stabilisation Function (EISF)

Funzjoni Ewropea ta’ Stabbilizzazzjoni tal-Investimenti (FESI)

strument ta' assistenza finanzjarja, propost mill-Kummissjoni Ewropea għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali tal-UE għal wara l-2020, li jipprovdi assistenza finanzjarja fil-forma ta’ self u sussidji tar-rata tal-imgħax għall-investiment pubbliku, lil Stat Membru li jkun qed jesperjenza xokk asimmetriku kbir

3500698

European Marine Observation and Data Network, EMODnet

Netwerk Ewropew ta’ Osservazzjoni u *Data* Marittima, EMODnet

ġabra ta' *data* integrata għall-istatistika soċjoekonomika marittima

3537723

European Maritime and Fisheries Fund, EMFF

Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd, FEMS

fond għall-politiki marittimi u tas-sajd tal-UE

2245437

European Maritime Day

Jum Marittimu Ewropew

ġurnata ċċelebrata kull sena li għandha l-għan li tqajjem kuxjenza dwar il-valur miżjud tal-*Politika Marittima Integrata* [IATE:3515945] tal-UE mal-partijiet ikkonċernati interessati f'affarijiet marittimi u mal-pubbliku ġenerali

3576843

European One Health Action Plan against Antimicrobial Resistance (AMR)

Pjan ta' Azzjoni Ewropew Saħħa Waħda kontra r-Reżistenza għall-Antimikrobiċi (AMR)

pjan ta' azzjoni tal-UE komprensiv dwar ir-*reżistenza għall-antimikrobiċi (AMR)* [IATE:912591] ibbażat fuq l-*approċċ "Saħħa Waħda"* [IATE:3539570]

3568737

European Open Science Cloud (EOSC)

Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa (EOSC)

cloud [IATE:3527224] li huwa ppjanat li jinħoloq mill-Kummissjoni bil-għan li joffri lir-riċerkaturi u lill-professjonisti fix-xjenza u t-teknoloġija Ewropej spazju virtwali fejn jaħżnu, jikkondividu u jużaw mill-ġdid id-*data* tagħhom bejn dixxiplini u fruntieri differenti

2250955

European Quality Assurance Reference Framework (EQARF), European Quality Assurance Reference Framework for Vocational Education and Training (EQAVET)

Qafas ta' Referenza Ewropew għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità (EQARF), Qafas ta' Referenza Ewropew għall-Assigurazzjoni tal-Kwalità għall-Edukazzjoni u t-Taħriġ Vokazzjonali (EQAVET)

strument ta' referenza sabiex jgħin lill-Istati Membri jippromwovu u jsegwu t-titjib kontinwu tas-sistemi tagħhom tal-ETV bbażati fuq referenzi Ewropej komuni

3555699

European Research Area Chair, ERA Chair holder, ERA Chair

President taż-Żona Ewropea tar-Riċerka, President taż-ŻER

3570539

European Solidarity Corps (ESC)

Korp Ewropew ta' Solidarjetà (KES)

korp magħmul minn żgħażagħ Ewropej ta' inqas minn 30 sena li jingħataw l-opportunità li jappoġġjaw organizzazzjoni mhux governattiva (NGO), awtorità lokali jew kumpanija privata, fl-indirizzar ta' sitwazzjonijiet diffiċli madwar l-Unjoni Ewropea (pereżempju: il-bini mill-ġdid ta' komunitajiet wara diżastri naturali; l-indirizzar ta' sfidi soċjali bħall-esklużjoni soċjali, il-faqar, is-saħħa u l-isfidi demografiċi, jew ħidma biex jiġu milqugħa u integrati r-refuġjati)

3578188

European Solidarity Corps programme

programm tal-Korp Ewropew ta’ Solidarjetà

programm propost għall-perjodu 2021-2027 bil-għan li jtejjeb l-involviment taż-żgħażagħ u tal-organizzazzjonijiet f'attivitajiet ta' solidarjetà aċċessibbli u ta' kwalità għolja, bħala mezz biex jikkontribwixxi għal koeżjoni, solidarjetà u demokrazija iżjed b'saħħithom fl-Unjoni u lil hinn minnha, filwaqt li jindirizza sfidi soċjali u umanitarji fuq il-post, bi sforz partikolari biex jippromwovi l-inklużjoni soċjali

Ara wkoll: *Korp Ewropew ta' Solidarjetà* [IATE:3570539]

3548671

European Structural and Investment Funds, ESI Funds (ESIF)

Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej, Fondi SIE (FSIE)

denominazzjoni komuni għal ħames fondi: il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Soċjali Ewropew (FSE), il-Fond ta' Koeżjoni (FK), il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEŻR) u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd (FEMS)

3544366

European Survey on Language Competences

stħarriġ Ewropew dwar il-kompetenzi lingwistiċi

stħarriġ Ewropew li għandu l-għan li jiġbor *data* affidabbli u komparabbli dwar il-kompetenzi f'lingwi barranin fl-Unjoni Ewropea, u li jipprovdi tagħrif dwar il-kapaċitajiet multilingwistiċi taż-żgħażagħ, dwar riferimenti għall-prassi u l-prestazzjoni tajba, u dwar il-progress lejn il-kisba tal-objettiv tat-titjib fl-apprendiment tal-lingwi barranin

Dan l-istħarriġ jiġbor informazzjoni dwar il-profiċjenza fil-lingwi barranin ta' studenti li jkunu waslu fl-aħħar sena ta*l-ewwel ċiklu tal-edukazzjoni sekondarja* [IATE:1690233] jew fi*t-tieni sena tat-tieni ċiklu tal-edukazzjoni sekondarja* [IATE:1690198] fis-sistemi edukattivi Ewropej parteċipanti.

3570534

European Union Crisis Reserve, EU Crisis Reserve

Riżerva għall-Kriżijiet tal-Unjoni Ewropea, Riżerva għall-Kriżijiet tal-UE

strument speċjali ffinanzjat minn approprjazzjonijiet diżimpenjati, maħsub biex jippermetti lill-Unjoni tirreaġixxi b’mod rapidu għall-kriżijiet bħal pereż. il-migrazzjoni, kif ukoll għal sitwazzjonijiet li jkollhom implikazzjonijiet umanitarji u ta’ sigurtà serji

Ta' min wieħed jinnota li dan l-istrument ġie eskluż mir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) Nru 2017/1123 (CELEX:32017R1123).

3570806

European Union guarantee for the European Fund for Sustainable Development, EFSD Guarantee

Garanzija tal-Unjoni Ewropea għall-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli, Garanzija tal-EFSD

komponent tal-EFSD [IATE:3570450] maħsub biex ikopri r-riskji marbuta ma' self, garanziji, kontrogaranziji, strumenti tas-suq kapitali u kwalunkwe forma oħra ta' finanzjament jew titjib kreditizju, parteċipazzjonijiet ta' ekwità jew ta' kważi ekwità

3551807

European Union Maritime Security Strategy (EUMSS)

Strateġija dwar is-Sigurtà Marittima tal-Unjoni Ewropea (EUMSS)

strateġija li tipprovdi l-qafas politiku u strateġiku sabiex jiġu indirizzati b'mod effettiv u komprensiv l-isfidi għas-sigurtà marittima permezz tal-użu tal-istrumenti rilevanti kollha fil-livell internazzjonali, tal-UE u dak nazzjonali

Din tiffaċilita kooperazzjoni transsettorjali mtejba, fi ħdan, bejn u fost l-awtoritajiet u l-atturi ċivili u militari. Hija tikkontribwixxi għall-użu sħiħ tal-potenzjal tat-tkabbir fid-dominju marittimu, f’konformità mal-leġiżlazzjoni eżistenti, il-prinċipju tas-sussidjarjetà u skont ir-relazzjoni bejn min jirċievi u min jagħti appoġġ. Hija għandha l-għan ukoll li tkabbar l-appoġġ reċiproku ta' bejn l-Istati Membri u li tippermetti l-ippjanar konġunt ta’ kontinġenza u sigurtà, il-ġestjoni tar-riskju, il-prevenzjoni tal-kunflitti kif ukoll ir-rispons għall-kriżijiet u l-ġestjoni tagħhom.

3540819

European Union Programme for Employment and Social Innovation

Programm tal-Unjoni Ewropea għall-Impjiegi u l-Innovazzjoni Soċjali

programm li għandu l-għan li jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-Istrateġija Ewropa 2020, il-miri ewlenin tagħha u l-Linji Gwida Integrati billi jipprovdi appoġġ finanzjarju għall-għanijiet tal-Unjoni Ewropea f’termini ta’ promozzjoni ta’ livell għoli ta’ impjiegi, garanzija ta’ protezzjoni soċjali adegwata, u ġlieda kontra l-esklużjoni soċjali u l-faqar u t-titjib fil-kundizzjonijiet tax-xogħol

3576428

European Universities Initiative, European Universities

Inizjattiva tal-Universitajiet Ewropej, Universitajiet Ewropej

inizjattiva li tinkoraġġixxi l-binja ta' netwerks ta' universitajiet madwar l-UE kkaratterizzati minn approċċ minn isfel għal fuq, li jippermettu lill-istudenti jiksbu lawrja billi jikkombinaw l-istudji f'diversi pajjiżi tal-UE u jikkontribwixxu għall-kompetittività internazzjonali tal-universitajiet Ewropej

3576732

European Youth Dialogue, EU Youth Dialogue

Djalogu Ewropew maż-Żgħażagħ, Djalogu tal-UE maż-Żgħażagħ

il-punt ta' aċċess għaż-żgħażagħ biex jinvolvu ruħhom fi kwistjonijiet tal-UE u biex it-tħassib tagħhom ikun jista' jiġi inkorporat fil-politiki li jikkonċernawhom f'livelli differenti ta' governanza (pereż. f'politiki li jikkonċernaw l-edukazzjoni, l-impjiegi, it-tibdil fil-klima, l-affarijiet soċjali, iċ-ċittadinanza, il-kultura u d-dinja diġitali)

3576738

European Youth Goals, EU Youth Goals, Youth Goals

Għanijiet Ewropej dwar iż-Żgħażagħ, Għanijiet tal-UE dwar iż-Żgħażagħ, Għanijiet dwar iż-Żgħażagħ

Il-ħdax-il Għan dwar iż-Żgħażagħ huma s-segwenti:
1. Il-kollegament tal-UE maż-żgħażagħ
2. L-ugwaljanza tal-ġeneri kollha
3. Soċjetajiet inklussivi
4. Tagħrif u djalogu kostruttiv
5. Is-saħħa u l-benessri mentali
6. L-avvanz taż-żgħażagħ ta' żoni rurali
7. Impjiegi ta' kwalità għal kulħadd
8. Tagħlim ta' kwalità
9. Spazji u Parteċipazzjoni għal kulħadd
10. Ewropa ekoloġika sostenibbli
11. Organizzazzjonijiet u programmi Ewropej għaż-żgħażagħ

3575718

European Youth Together

Żgħażagħ Ewropej Flimkien

inizjattiva ġdida li għandha l-għan li toħloq netwerks li jippromwovu sħubijiet reġjonali li se jiffunzjonaw b'kooperazzjoni mill-qrib ma' żgħażagħ mill-Ewropa kollha

3566944

ex ante conditionality

kondizzjonalità *ex ante*

kondizzjonijiet stabbiliti fuq il-bażi ta' kriterji definiti minn qabel fil-*ftehimiet ta' sħubija* [IATE:3553140] konklużi bejn il-Kummissjoni Ewropea u l-Istati Membri differenti fil-qasam tal-fondi strutturali u ta' investiment Ewropej

3541164

exaflops, exaflop

eksaflops, eksaflop

kejl ta' veloċità tal-kompjuter: kwintiljun (10^18) flop (floating point operations per second - operazzjoni ta' punt li jvarja fis-sekonda)

3577044

exascale computer

kompjuter fuq skala eksa

kompjuter kapaċi jagħmel kalkolu fil-livell ta' *eksaflops* [IATE:3541164]

Ara wkoll: *skala eksa* [IATE:3506829].

3506829

exa-scale, exascale

skala eksa

skala ta' problema li tiġi solvuta permezz ta' superkompjuters li jkunu kapaċi jagħmlu 10^18 FLOPS ("FLoating point Operations Per second" - operazzjonijiet b'punt varjabbli fis-sekonda) i.e. kapaċi jagħmlu 1018-il kalkolu kull sekonda

Ara wkoll:
- *prestazzjoni fuq skala eksa* [IATE:3575746]
- *supercomputer fuq skala preeksa* [IATE:3575752]
- *teknoloġija fuq skala posteksa* [IATE:3575747]
- *operazzjonijiet b'punt varjabbli fis-sekonda* [IATE:1439621]

3548212

exchange, assistance and training programme for the protection of the euro against counterfeiting, Pericles 2020

programm ta' skambju, assistenza u taħriġ għall-protezzjoni tal-euro kontra l-iffalsifikar, Pericles 2020

programm ta' skambju, ta' assistenza u ta' taħriġ tal-Unjoni Ewropea, għall-perjodu ta' programmazzjoni 2013-2020, maħsub biex tissaħħaħ il-protezzjoni tal-euro kontra l-falsifikazzjoni

Ara wkoll il-*programm Pericles* [IATE:925970].

2247036

extreme weather event

avveniment estrem tat-temp

avvenimenti individwali tat-temp li huma rari fl-okkorrenza tagħhom (jiġifieri inqas minn 10 punti perċentwali jew aktar minn 90 punt perċentwali tad-distribuzzjoni ta' probabbiltà), li jseħħu barra minn posthom jew barra minn żmienhom jew li għandhom potenzjal li jagħmlu l-ħsara

Meta avveniment bħal dan jippersisti għal tul ta' żmien, jissejjaħ *avveniment klimatiku estrem* [IATE:2247151].

3577071

fabrication laboratory, fablab, fab lab

laboratorju ta' fabbrikazzjoni, fablab, fab lab

workshop tal-inventuri ta' komunità li joffri fabrikazzjoni diġitali fuq skala personali u li jista' jintuża kemm minn negozji u kif ukoll minn individwi għall-ħolqien/manifattura ta' prodotti ġodda

3576772

FAIR data principles, FAIR principles

prinċipji FAIR tad-*data* , prinċipji FAIR

sensiela ta' prinċipji konċiżi u miżurabbli li jaġixxu ta' linji gwida f'dak li jirrigwarda r-riutilizzabbiltà ta' kollezzjonijiet ta' *data*

L-akronimu "FAIR" jirrappreżenta l-prinċipji li ġejjin:
Findable (Traċċabbli)
Accessible (Aċċessibbli)
Interoperable (Interoperabbli)
Re-usable (Riutilizzabbli)

3572432

fake news

aħbarijiet foloz

stejjer iffabbrikati apposta jew iffalsifikati u ċċirkolati għal finijiet ta' diżinformazzjoni jew manipulazzjoni

3576812

field-weighted citation impact

impatt tal-kwotazzjonijiet ponderat skont il-qasam

il-proporzjon ta' bejn l-ammont ta' kwotazzjonijiet effettivament riċevuti mingħand pubblikazzjoni jew sensiela ta' pubblikazzjonijiet, u l-ammont medju ta' kwotazzjonijiet fl-istess qasam u tal-istess tip, riċevuti mingħand il-pubblikazzjonijiet l-oħrajn kollha fl-istess sena

3578146

final performance report

rapport finali dwar il-prestazzjoni

dokument ippreżentat mill-*awtorità ta' ġestjoni* [IATE:2147119] lill-Kummissjoni Ewropea għall-aħħar sena ta' kontabilità ta' programmi appoġġjati mill-FEŻR, l-FSE+ u l-Fond ta' Koeżjoni biex tiġi vvalutata l-kisba

3528933

financial assistance package

pakkett ta' għajnuna finanzjarja

sett ta' miżuri koerenti minn diversi sorsi bil-għan li jingħata appoġġ finanzjarju, partikolarment lil pajjiż li jkun għaddej minn diffikultajiet finanzjarji eċċezzjonali

3540728

financial clearance, financial clearance procedure, financial clearance of accounts

approvazzjoni finanzjarja, proċedura tal-approvazzjoni finanzjarja, approvazzjoni finanzjarja tal-kontijiet

proċedura għall-irkupru tan-nefqa ddebitata lill-iżvilupp agrikolu u rurali fejn il-Kummissjoni formalment taċċetta l-kontijiet annwali tal-*aġenziji tal-pagamenti* [IATE:1078260] abbażi tal-ġestjoni tad-dikjarazzjonijiet u ċ-ċertifikati u r-rapporti mill-*korpi taċ-ċertifikazzjoni* [IATE:3501592]

Ara wkoll:
- *approvazzjoni tal-kontijiet* (kunċett usa') [IATE:1126973]
- *approvazzjoni tal-konformità* (tal-kontijiet) (kunċett relatat) [IATE:2232459].

3578744

financial plan

pjan finanzjarju

pjan li jipprovdi deskrizzjoni ġenerika tal-aspetti baġitarji u għal kull intervent fil-*Pjan Strateġiku tal-PAK* [IATE:3576977]

3519638

financial reporting

rapportar finanzjarju

il-proċess li bih jiġu rrapportati r-riżultati u l-qagħda finanzjarja ta' entità lid-diriġenti u lill-investituri tagħha u lill-gvern

3578195

Fiscalis' programme for cooperation in the field of taxation, Fiscalis programme

programm "Fiscalis" għall-kooperazzjoni fil-qasam tat-tassazzjoni, programm Fiscalis

programm propost għall-perjodu 2021-2027, bil-għan li jappoġġja lill-awtoritajiet tat-taxxa u tat-tassazzjoni biex isaħħaħ il-funzjonament tas-suq uniku, irawwem il-kompetittività tal-Unjoni u jipproteġi l-interessi finanzjarji u ekonomiċi tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha

Il-programm propost huwa s-suċċessur tal-*programm Fiscalis 2020* [IATE:3551575].

3576938

forgotten crop

għalla minsija

għalla li ma tkunx ġiet ikklassifikata preċedentement bħala għalla ewlenija, li ma tkunx saret ħafna riċerka dwarha, li tkun tokkupa livelli baxxi ta' użu jew li tkun prinċipalment ikkonfinata għal żoni ta' azjendi agrikoli żgħar

3576777

fraudulent irregularity

irregolarità frawdolenti

irregolarità, b'mod partikolari fir-rigward tal-baġit tal-UE, fejn ikun intwera permezz ta' proċedimenti amministrattivi u/jew ġudizzjarji li tinvolvi mġiba intenzjonata b'mod partikolari frodi

3546821

Fund for European Aid to the Most Deprived

Fond għal Għajnuna Ewropea għall-Persuni l-Aktar fil-Bżonn

fond li jippromwovi l-koeżjoni soċjali fl-Unjoni billi jikkontribwixxi biex tintlaħaq il-mira tat-tnaqqis tal-faqar ta’ mill-inqas 20 miljun mill-għadd ta’ persuni fir-riskju tal-faqar u l-esklużjoni soċjali skont l-istrateġija Ewropa 2020

3578661

genuine farmer

bidwi ġenwin

bidwi li l-attività agrikola tiegħu tifforma parti sinifikanti tal-attivitajiet ekonomiċi globali tiegħu jew li l-attività ta’ negozju ewlenija tiegħu hija agrikola

3561359

geo-spatial aid application, geo-spatial application

applikazzjoni ta' għajnuna ġeospazjali, applikazzjoni ġeospazjali

formola ta' applikazzjoni elettronika li tinkludi applikazzjoni tal-IT ibbażata fuq sistema ta' informazzjoni ġeografika li tippermetti lill-benefiċjarji jiddikjaraw b'mod spazjali l-biċċiet tar-raba' tal-azjenda u ta' erjas mhux agrikoli li għalihom ikunu talbu pagament

3578937

governance system

sistema ta’ governanza

3552792

Government Satellite Communication (GOVSATCOM)

komunikazzjoni governattiva bis-satellita (GOVSATCOM)

komunikazzjoni bis-satellita li tintuża għal finijiet tal-aġenziji tal-gvern

3563007

grapevine product

prodott tad-dwieli

prodott miksub mill-għeneb, inkluż iżda mhux limitat għall-inbid, il-most tal-għeneb u l-ħall tal-inbid

3521890

gross reduction

tnaqqis gross

tnaqqis b'ammont fiss li jkun jikkorrispondi għal valur f'perjodu ta' żmien speċifiku, i.e. ma jkunx aġġustat għall-prezzijiet tal-mument (prezzijiet kurrenti)

3576920

heritage studies

studji tal-patrimonju

qasam akkademiku ta' studju li jikkonċentra fuq ir-relazzjoni bejn in-nies u l-*patrimonju kulturali* [IATE:1084705] billi juża metodi ta' riċerka tax-xjenza soċjali

3576814

High Level Group on maximising the impact of EU Research and Innovation programmes as part of the interim evaluation of Horizon 2020, Lamy High Level Group

Grupp ta’ Livell Għoli dwar il-massimizzazzjoni tal-impatt tal-programmi tar-Riċerka u l-Innovazzjoni tal-UE bħala parti mill-evalwazzjoni interim ta' Orizzont 2020, Grupp ta' Livell Għoli Lamy

grupp ta' esperti ppresedut minn Pascal Lamy, li twaqqaf mill-Kummissjoni Ewropea f'Settembru 2016 fil-kuntest tal-evalwazzjoni interim tal-programm Orizzont 2020 biex jipprovdi pariri dwar kif jista' jiġi mmassimizzat l-impatt tal-investiment tal-UE fir-riċerka u l-innovazzjoni

3538976

Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation, Horizon 2020

Orizzont 2020 - il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, Orizzont 2020

programm propost mill-Kummissjoni għal wara l-2013, biex jibni fuq is-suċċessi tas-*seba' Programm Qafas għar-Riċerka* [IATE:2209373], il-*Programm Qafas għall-Kompetittività u l-Innovazzjoni* [IATE:2213517] u l-*Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija* [IATE:1018889], bl-għan li jimmassimizza l-kontribut ta' riċerka u innovazzjoni ffinanzjati mill-UE għat-tkabbir sostenibbli u l-impjiegi u biex jindirizza l-isfidi kbar li qed tiffaċċja l-Ewropa, bħat-tibdil fil-klima, is-sigurtà tal-enerġija u l-ikel, is-saħħa u t-tixjiħ tal-popolazzjoni

Differenti mill-*inizjattiva Orizzont 2020* [IATE:3538980].

3576860

Horizon 2020 FET Innovation Launchpad, FET Innovation Launchpad

Pad tal-Illanċjar għall-Innovazzjoni fil-FET tal-Orizzont 2020, Pad tal-Illanċjar għall-Innovazzjoni fil-FET

skema li l-għan tagħha huwa li tbiddel ir-riżultati miksuba minn proġetti ffinanzjati mill-*FET (teknoloġiji futuri u emerġenti)* [IATE:2204945] f'innovazzjonijiet soċjetali jew ekonomiċi billi tiżviluppahom bħala negozji

3565820

Horizon 2020 Policy Support Facility, Policy Support Facility

Faċilità ta’ Appoġġ għall-Politiki ta’ Orizzont 2020, Faċilità ta' Appoġġ għall-Politiki

strument li lill-gvernijiet tal-Istati Membri tal-UE jagħtihom appoġġ prattiku biex jidentifikaw, jimplimentaw u jevalwaw dawk ir-riformi meħtieġa biex itejbu l-kwalità tal-iffinanzjar pubbliku, bħal pereżempju l-ftuħ tal-iffinanzjar pubbliku lill-konkorrenza u l-introduzzjoni ta' valutazzjonijiet tal-prestazzjoni tal-universitajiet, jew l-istimulazzjoni tal-kooperazzjoni bejn l-akkademja u n-negozji

3576720

Horizon Europe

Orizzont Ewropa

programm emblematiku tal-UE li jappoġġja r-riċerka u l-innovazzjoni għall-perjodu 2021-2027

3576923

human-centric ecosystem

ekosistema ċċentrata fuq il-bniedem

netwerk ta' teknoloġija li tkun faċli għall-bnedmin biex jużawha b'mod intuwittiv, minflok ma jkun mistenni li dawn ikollhom xi għarfien speċjali dwar l-apparat ikkonċernat

3565763

hybrid threat

theddid ibridu

theddid minn avversarju/i eżistenti jew potenzjali li jagħmel użu minn kombinazzjoni ta' faċilitajiet u kapaċitajiet konvenzjonali, irregolari, terroristiċi u kriminali

3578934

impact indicator

indikatur tal-impatt

indikatur għall-objettivi ġenerali u speċifiċi tal-PAK li abbażi tiegħu l-prestazzjoni globali tal-politika tiġi vvalutata fuq bażi pluriennali

3524409

indirect management

ġestjoni indiretta

metodu ta' implimentazzjoni indiretta tal-baġit ġenerali fdata lil:
(i) pajjiżi terzi jew il-korpi ddeżinjati minnhom;
(ii) organizzazzjonijiet internazzjonali jew l-aġenziji tagħhom;
(iii) il-Bank Ewropew tal-Investiment u l-Fond Ewropew tal-Investiment;
(iv) korpi stabbiliti skont it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) u t-Trattat Euratom u li għandhom personalità ġuridika u jirċievu kontribuzzjonijiet mill-baġit, u korpi li għandhom personalità ġuridika stabbiliti b'att bażiku u fdati bl-implimentazzjoni ta' sħubija pubblika-privata;
(v) korpi rregolati bid-dritt pubbliku;
(vi) korpi rregolati bid-dritt privat b'missjoni ta' servizz pubbliku dment li jipprovdu garanziji finanzjarji adegwati;
(vii) korpi rregolati mid-dritt privat ta' Stat Membru li huma fdati bl-implimentazzjoni ta' sħubija pubblika-privata u li jipprovdu garanziji finanzjarji adegwati; jew (viii) persuni fdati bl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi fil-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni skont it-Titolu V tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, u identifikati fl-att bażiku rilevanti

3576853

inducement prize, challenge prize

premju ta' inċentiv

premju mogħti biex jixpruna l-investiment f'direzzjoni partikolari, billi tiġi speċifikata mira qabel il-prestazzjoni tal-ħidma

Dan il-kunċett m'għandux jiġi mfixkel ma' dak ta': "premju ta' rikonoxximent" ("recognition prize") i.e. premju li jingħata għal kisbiet passati u għal xogħol eċċellenti li jkun diġà twettaq.

3575726

innovation ecosystem

ekosistema tal-innovazzjoni

numru kbir ta' parteċipanti u ta' riżorsi ta' natura varjata li huma neċessarji għall-innovazzjoni

Fost dawn il-parteċipanti/riżorsi nsibu: intraprendituri, investituri, riċerkaturi, fakultajiet tal-università, kapitalisti tar-riskju kif ukoll fornituri tal-iżvilupp tan-negozji u ta' servizzi tekniċi oħrajn bħal pereż. kontabilisti, disinjaturi, kuntratturi u fornituri ta' taħriġ ta' ħiliet u ta' żvilupp professjonali.

2250689

in-orbit validation (IOV)

validazzjoni fl-orbita (IOV)

l-ittestjar fl-ispazju ta' satelliti u ta' teknoloġiji simili

3552317

insolvency practitioner

prattikant fl-insolvenza

kwalunkwe individwu jew korp li l-funzjoni tiegħu, inkluż fuq bażi interim, hija li:
(i) jivverifika u jammetti l-pretensjonijiet ippreżentati fi proċedimenti ta' insolvenza;
(ii) jirrappreżenta l-interess kollettiv tal-kredituri;
(iii) jamministra, għalkollox jew parzjament, l-assi li ġew ipprivati lid-debitur;
(iv) jillikwida l-assi msemmija fi (ii); jew
(v) jissorvelja l-amministrazzjoni tal-affarijiet tad-debitur

3578735

installation grant

għotja għall-installazzjoni

appoġġ fil-forma ta' somom mogħtija f'daqqa, possibbilment ikkombinati ma' strumenti finanzjarji, li se jiġi provdut taħt il-pilastru ta' żvilupp rurali tal-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, għall-installazzjoni ta' bdiewa żgħażagħ u negozji rurali li għadhom jibdew

3540783

instrument for financial support for police cooperation, preventing and combating crime, and crisis management

strument għal appoġġ finanzjarju għall-kooperazzjoni tal-pulizija, il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-kriminalità, u l-ġestjoni tal-kriżijiet

komponent, b'rabta mal-pulizija, tal-*Fond għas-Sigurtà Interna* [IATE:3507335] li ġie stabbilit biex jgħin jiżgura livell għoli ta' sigurtà fl-UE, b'enfażi partikolari fuq il-ġlieda kontra l-kriminalità u l-ġestjoni tar-riskji u l-kriżijiet

3562967

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II)

Strument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA II)

strument tal-Unjoni li jappoġġja lill-pajjiżi benefiċjarji fl-adozzjoni u fl-implimentazzjoni tar-riformi politiċi, istituzzjonali, legali, amministrattivi, soċjali u ekonomiċi li huma meħtieġa sabiex dawn jiksbu l-konformità mal-valuri tal-Unjoni u biex progressivament jallinjaw ruħhom mar-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni bil-għan li jissieħbu fl-Unjoni

2248391

integrated border management strategy

strateġija għal ġestjoni integrata tal-fruntieri

Ara wkoll: *strateġija ta' ġestjoni integrata Ewropea tal-fruntieri* [IATE:3571342]

3567602

intercultural understanding

fehim interkulturali

il-fatt li wieħed jifhem ir-reazzjonijiet kulturali differenti għal aspetti differenti tal-esperjenza tal-bniedem

Ara wkoll: *djalogu interkulturali* [IATE:782648].

3578920

interim evaluation

evalwazzjoni interim

evalwazzjoni mwettqa mill-Kummissjoni Ewropea sa tmiem it-tielet sena wara l-bidu tal-implimentazzjoni tal-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK, li tqis l-indikaturi li jeżaminaw l-effikaċja, l-effiċjenza, ir-rilevanza, il-koerenza u l-valur miżjud tal-Unjoni tal-FAEG u l-FAEŻR

3567434

Interinstitutional Agreement on Better Law-Making,
Interinstitutional Agreement on Better Regulation

Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet,
Ftehim Interistituzzjonali dwar ir-Regolamentazzjoni Aħjar

Adottat fit-13 ta' April 2016. Jissostitwixxi l-*Ftehim Interistituzzjonali dwar tfassil aħjar tal-liġijiet* [IATE:932701] u l-Approċċ Komuni Interistituzzjonli tal-2005 għall-Valutazzjoni tal-Impatt.
Ara wkoll: *regolamentazzjoni aħjar/tfassil aħjar tal-liġijiet* [IATE:929367].

3507335

Internal Security Fund (ISF)

Fond għas-Sigurtà Interna

fond inizjalment imwaqqaf għall-perjodu li jkopri mill-2014 sal-2020 biex jippromwovi l-implimentazzjoni tal-Istrateġija ta' Sigurtà Interna, il-kooperazzjoni fl-infurzar tal-liġijiet u l-ġestjoni tal-fruntieri esterni tal-Unjoni Ewropea

Il-fond ser jinżamm fil-qafas finanzjarju pluriennali għall-2021-2027.

3565531

international ocean governance, ocean governance

governanza internazzjonali tal-oċeani, governanza tal-oċeani

kunċett li jimplika n-natura olistika tal-oċean u għaldaqstant ir-rikonoxximent li l-problemi huma marbuta mill-qrib waħda mal-oħra u li jridu jitqiesu ħaġa waħda, u n-natura inklużiva tat-teħid tad-deċiżjonijiet u tal-implimentazzjoni

3576886

Internet of Smart Things (IoST)

internet tal-oġġetti intelliġenti (IoST)

internet tal-oġġetti [IATE:2228657] li fih l-apparati ta' komunikazzjoni jkunu mgħammra b'*intelliġenza artifiċjali* [IATE:3571274]

3578159

InvestEU Fund

Fond InvestEU

wieħed mill-komponenti tal-*Programm InvestEU* [IATE:3578156] li jikkonsisti minn garanzija baġitarja tal-UE biex jappoġġja investimenti pubbliċi u privati fl-Ewropa bil-għan li jikkontribwixxi għat-tnaqqis fid-diskrepanza fl-investimenti bejn il-membri

3578156

InvestEU Programme, InvestEU

Programm InvestEU, InvestEU

programm li se jkun implimentat bejn l-2021 sal-2027, bil-għan li jġib flimkien taħt saqaf wieħed l-għadd kbir ta' strumenti finanzjarji tal-UE attwalment disponibbli għall-appoġġ lill-investimenti fl-UE, b'tali mod li l-finanzjament tal-UE għal proġetti ta' investiment fl-Ewropa isir aktar sempliċi, aktar effiċjenti u aktar flessibbli

3523953

Irregularities Management System, Irregularity Management System (IMS)

Sistema ta’ Ġestjoni tal-Irregolaritajiet (IMS)

applikazzjoni bbażata fuq il-web żviluppata u miżmuma mill-*Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF)* [IATE:911171] biex l-Istati Membri jkunu jistgħu jirrappurtaw każijiet ta' irregolaritajiet u ta' frodi suspettati

3501184

IUU vessel list

lista ta' bastimenti IUU

lista ta' bastimenti tas-sajd preżunti li wettqu attivitajiet ta' sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat (IUU)

3572186

Jean Monnet Activities

attivitajiet Jean Monnet

azzjonijiet fil-qafas tal-*programm Erasmus+* [IATE:3539785] li għandhom l-għan li jippromwovu l-eċċellenza fit-tagħlim u fir-riċerka fil-qasam tal-istudji dwar l-Unjoni Ewropea, mad-dinja kollha

Dawn l-attivitajiet irawmu wkoll id-djalogu bejn id-dinja akkademika u dawk li jfasslu l-politiki, speċjalment f'dak li jirrigwarda t-tisħiħ tal-governanza tal-politiki tal-UE.

3516336

joint degree

lawrja konġunta

programm ta’ studju integrat offrut minn, minn tal-inqas, żewġ istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja, li jirriżulta f'ċertifikat wieħed ta' lawrja maħruġ u ffirmat b'mod konġunt mill-istituzzjonijiet parteċipanti kollha u rikonoxxut uffiċjalment fil-pajjiżi fejn ikunu jinsabu l-istituzzjonijiet parteċipanti

Normalment, il-kurrikulu ta' tali lawrji jkun ġie żviluppat u integrat b'mod konġunt u l-istess f'dak li jirrigwarda r-rikonoxximent tal-krediti maqbula. Ġeneralment, l-istudenti jistudjaw fiż-żewġ istituzzjonijiet sħab (jew aktar) involuti pereż. fl-istituzzjoni tal-pajjiż tal-istudent u fl-istituzzjoni barranija.

3576714

joint programme

programm konġunt

kurrikulu integrat ikkoordinat u offrut b'mod konġunt minn istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja differenti minn pajjiżi li jagħmlu parti miż-*Żona Ewropea ta' Edukazzjoni Għolja (EHEA)* [IATE:923144], u li jwassal għal lawrji doppji/multipli jew għal *lawrja konġunta* [IATE:3516336]

3540115

Justice Programme

Programm dwar il-Ġustizzja

programm (li jagħmel parti mill-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2014-2020) li jikkontribwixxi għall-ħolqien ta' spazju Ewropew ta' ġustizzja billi jippromwovi l-kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili u kif ukoll f'dawk kriminali

3577068

KETs Technology Centre

Ċentru tat-Teknoloġija għall-KETs

organizzazzjoni pubblika jew privata li twettaq riċerka applikata u innovazzjoni qrib is-suq f'*Teknoloġiji Abilitanti Essenzjali (KET)* [IATE:3508875]

Dawn iċ-Ċentri jgħinu lill-SMEs jaqsmu mill-hekk imsejjaħ "Wied tal-Mewt" u jgħaddu mil-laboratorju għas-suq biex jiżviluppaw u jipproduċu prodotti bbażati fuq KETs ġodda. Ara wkoll: *Wied tal-Mewt* [IATE:3531603].

3572837

Key competences for lifelong learning – a European reference framework, European Framework of Key Competences, European Key Competences Framework, Key Competences Framework, Framework of Key Competences for Lifelong Learning, European Reference Framework of Key Competences for Lifelong Learning, European Framework of Key Competences for lifelong learning

kompetenzi ewlenin għat-tagħlim tul il-ħajja – qafas Ewropew ta' referenza, Qafas Ewropew ta' Kompetenzi Ewlenin, Qafas ta' Kompetenzi Ewlenin, Qafas Ewropew ta’ Referenza dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Ħajja, Qafas Ewropew dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Ħajja, Qafas dwar il-Kompetenzi Ewlenin għat-Tagħlim Tul il-Ħajja

qafas ta' referenza li l-miri prinċipali tiegħu huma li:
a) jiġu identifikati u ddefiniti l-kompetenzi ewlenin meħtieġa għall-impjegabbiltà, għall-iżvilupp personali, għaċ-ċittadinanza attiva u għall-inklużjoni soċjali;
b) jipprovdi għodda Ewropea ta’ referenza għal min ifassal il-politika, għall-edukaturi u l-ħarrieġa, għall-persunal edukattiv, għall-impjegaturi u għall-istudenti stess; u
c) jappoġġja l-isforzi fil-livell Ewropew, nazzjonali, reġjonali u lokali, biex jitrawwem l-iżvilupp tal-kompetenzi f’perspettiva ta’ tagħlim tul il-ħajja

Il-kompetenzi ewlenin huma ddefiniti bħala taħlita ta’ għarfien, ħiliet u attitudnijiet, fejn:
a) l-għarfien huwa magħmul minn fatti u ċifri, kunċetti, ideat u teoriji li huma diġà stabbiliti u li jappoġġjaw il-fehim ta’ ċertu qasam jew suġġett;
b) il-ħiliet huma ddefiniti bħala l-abbiltà u l-kapaċità li jitwettqu proċessi u l-użu ta’ għarfien eżistenti sabiex jinkisbu r-riżultati;
c) l-attitudnijiet jiddeskrivu d-dispożizzjonijiet jew il-mentalitajiet biex wieħed jaġixxi jew jirreaġixxi għal ideat, persuni jew sitwazzjonijiet.

3508875

key enabling technology (KET)

teknoloġiji abilitanti essenzjali (KET)

teknoloġija abilitanti li tkun mistennija tilgħab rwol prinċipali fil-qabża għal ekonomija bbażata fuq l-għarfien, b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju, meqjusa bħala prekondizzjoni għall-iżgurar tal-benessri, tal-prosperità u tas-sigurtà

Il-KETs huma intensivi fl-għarfien u marbuta ma' intensità għolja ta' riċerka u żvilupp, ċikli rapidi ta' innovazzjoni, nefqa kapitali għolja u impjieg b'ħiliet għoljin. Huma jippermettu l-innovazzjoni fil-proċess, fil-prodotti u fis-servizzi fl-ekonomija kollha u huma ta' rilevanza sistemika. Huma multidixxiplinarji u jkopru ħafna oqsma teknoloġiċi b'tendenza lejn il-konverġenza u l-integrazzjoni. Il-KETs jistgħu jgħinu lil dawk l-aktar avvanzati fit-teknoloġija f'oqsma oħra biex jikkapitalizzaw l-isforzi ta' riċerka li jkunu għamlu.

3578755

Kozloduy programme

programm Kozloduy

parti mill-*programm finanzjarju speċifiku għad-dekummissjonar tal-faċilitajiet nukleari u l-ġestjoni tal-iskart radjuattiv* [IATE:3578586] li tikkonċerna d-dekummissjonar nukleari tal-unitajiet 1, 2, 3 u 4 tar-reatturi tal-impjant tal-enerġija nukleari ta' Kozloduy, li jinsab f'Kolzloduy, il-Bulgarija

Jekk jiġi adottat, dan il-programm se jissostitwixxi l-programm ta' Kozloduy għall-perjodu 2014-2020 stabbilit skont ir-Regolament (Euratom) Nru 1368/2013.

3561461

landing obligation, discard ban

obbligu ta' ħatt l-art, projbizzjoni fuq l-iskartar

3576332

language awareness

sensibilizzazzjoni dwar il-lingwi, sensibilizzazzjoni lingwistika

għarfien espliċitu dwar il-lingwa u perċezzjoni u sensittività konxji fl-apprendiment tal-lingwa, fit-tagħlim tal-lingwa u fl-użu tal-lingwa

3507292

learning agreement

ftehim ta' tagħlim, ftehim ta' apprendiment

ftehim formalizzat bejn it-tliet partijiet involuti fil-mobbiltà - l-istudent, l-istituzzjoni emittenti u l-istituzzjoni jew l-organizzazzjoni/l-intrapriża riċeventi - li jsir bil-għan li jiġu ffaċilitati l-organizzazzjoni tal-mobbiltà tal-krediti u r-rikonoxximent tagħha

1. Il-ftehim irid jiġi ffirmat mit-tliet partijiet qabel ma jibda l-perjodu ta' mobbiltà, u huwa intiż biex iservi ta' konferma għall-istudent li l-krediti li jirnexxielu jikseb matul il-perjodu ta' mobbiltà ikunulu rikonoxxuti.
2. Il-frażi "tagħlim u apprendiment" għal "teaching and learning" ġiet stabbilita bi qbil interistituzzjonali f'Novembru 2017.
Inħass il-bżonn li, għal finijiet ta' ċarezza, issir distinzjoni fuq livell nominali f'dak li jirrigwarda l-ekwivalenti MT għal "teaching" u "learning" li għalihom it-tnejn normalment nużaw "tagħlim". B'mod ġenerali, f'test fejn iż-żewġ kunċetti ma jidhrux f'daqqa u s-sens joħroġ b'mod ċar mill-kuntest, ma jeħtieġx li wieħed jintrabat ma' din l-għażla, iżda meta test jirreferi għaż-żewġ kunċetti f'daqqa, tajjeb li ssir din id-distinzjoni minnufih biex b'hekk ma tinħoloqx ambigwità. Għalhekk, f'dan il-każ, tajjeb li jintuża l-varjant "ftehim ta' apprendiment".

3519862

legal entity

entità ġuridika

kull persuna fiżika, jew ġuridika maħluqa skont id-dritt nazzjonali tal-post tal-istabbiliment tagħha jew skont id-dritt tal-Unjoni jew id-dritt internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u li tkun intitolata li jkollha jeddijiet u obbligi ta' kull xorta f'isimha proprju

3539380

long-lived radioactive waste

skart radjuattiv b'ħajja twila

3502804

management verification, first-level verification

verifika ta' ġestjoni, verifika tal-ewwel livell

kontroll normali minn jum għall-ieħor li jsir mill-maniġment fi ħdan organizzazzjoni biex jiġi żgurat li l-proċessi li jkunu responsabbli minnhom, jitwettqu kif suppost

3578799

marine data

***data* tal-baħar**

informazzjoni relatata mal-baħar u mat-trasport marittimu

3539219

marine litter, marine debris

skart fil-baħar, skart tal-baħar

materjal solidu persistenti, manifatturat jew proċessat li jiġi skartat jew jintrema fil-baħar jew fil-kosta

2245378

Marine Strategy Framework Directive, Directive establishing a framework for community action in the field of marine environmental policy

Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina, Direttiva li tistabbilixxi qafas għal azzjoni komunitarja fil-qasam tal-politika tal-ambjent marin

3565787

maritime crime

kriminalità marittima

kategorija ta' kriminalità li tinkludi attivitajiet kriminali diretti lejn bastimenti jew strutturi marittimi u l-użu ta' ibħra internazzjonali biex jitwettqu reati ta' kriminalità organizzata transnazzjonali (bħall-kuntrabandu tal-persuni jew tas-sustanzi illeċiti)

3578805

maritime security and surveillance

sigurtà u sorveljanza marittimi

l-attivitajiet bit-tir li jinftiehmu, jiġu evitati (fejn applikabbli) u jiġu ġestiti b'mod komprensiv l-avvenimenti u l-azzjonijiet kollha b'rabta mad-dominju marittimu li jista' jkollhom impatt fuq l-oqsma tas-sikurezza u tas-sigurtà marittima, tal-infurzar tal-liġi, tad-difiża, tal-kontroll tal-fruntieri, tal-ħarsien tal-ambjent tal-baħar, tal-kontroll tas-sajd, tal-kummerċ u tal-interess ekonomiku tal-Unjoni

3578800

maritime skills

ħiliet marittimi

kompetenzi f'aspetti ta' mmanipular ta' bastimenti fil-baħar, u fuq xmajjar jew passaġġi tal-ilma interni oħra, u ta' navigazzjoni, inġinerija tal-bastimenti u oqsma ta' speċjalizzazzjoni, inkluż l-immaniġġjar ta' passiġġieri u merkanzija, sajd u rmonkar

3500521

maritime spatial planning

(i)ppjanar tal-ispazju marittimu

l-ippjanar u r-regoli dwar l-użi kollha tal-baħar mill-bniedem biex jiġu protetti l-ekosistemi marittimi

3578546

mechanism to resolve legal and administrative obstacles

mekkaniżmu sabiex jiġu solvuti ostakli legali u amministrattivi

mekkaniżmu volontarju propost mill-Kummissjoni fil-qafas tal-MFF 2021-2027 li jippermetti lil Stat Membru japplika, f'reġjun transfruntier komuni, id-dispożizzjonijiet legali minn Stat Membru fil-viċinat, meta l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet legali tiegħu stess ikunu jippreżentaw ostaklu legali għall-implimentazzjoni ta' xi proġett konġunt

Jitqies proġett konġunt, kwalunkwe oġġett ta' infrastruttura li jkollu impatt fuq reġjun transfruntier partikolari jew kwalunkwe servizz ta' interess ekonomiku ġenerali pprovdut f'reġjun transfruntier partikolari.

3576890

megatrend

megatendenza

qabża importanti fil-progress ta' soċjetà jew ta' kwalunkwe qasam jew attività partikolari

3568206

microplastics

mikroplastiċi

partiċelli tal-plastik b'dijametru mhux aktar minn 5mm

Ara wkoll:
- *mikroplastiċi primarji* [IATE:3568065]
- *mikroplastiċi sekondarji* [IATE:3568154].

3576921

misinformation

miżinformazzjoni

informazzjoni falza jew mhux preċiża, li ma tkunx ingħatat hekk b'intenzjoni ħażina billi min ikun qed ixerridha jemmen li tkun vera

Importanti li ssir id-distinzjoni bejn "miżinformazzjoni" ("misinformation") u "diżinformazzjoni" ("disinformation"). L-intenzjoni ta' min ikun qed ixerred din tal-aħħar tkun malizzjuża, u għalhekk l-informazzjoni mogħtija tkun intenzjonalment qarrieqa.
Ara wkoll: *diżinformazzjoni* [IATE:1873368].

3572238

multiannual fisheries management plan, multiannual management plan, multiannual plan

pjan ta' ġestjoni pluriennali għas-sajd, pjan ta' ġestjoni pluriennali, pjan pluriennali

pjan li permezz tiegħu jiġu ġestiti stokkijiet importanti tal-ħut u tas-sajd u li jkun fih il-mira għall-ġestjoni tal-istokkijiet tal-ħut

3578784

multi-annual performance monitoring

monitoraġġ pluriennali tal-prestazzjoni

il-monitoraġġ tal-progress tal-*Pjan Strateġiku tal-PAK* [IATE:3576977], espress fil-forma ta' *indikaturi tar-riżultati* [IATE:3578925]

3576647

Music Moves Europe (MME)

Il-Mużika Ċċaqlaq l-Ewropa (MME)

qafas għal inizjattivi u azzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea li jappoġġjaw il-mużika fl-Ewropa

3578740

national Common Agricultural Policy Network, national CAP network

Netwerk nazzjonali tal-Politika Agrikola Komuni, netwerk nazzjonali tal-PAK

netwerk ta' organizzazzjonijiet u amministrazzjonijiet, konsulenti, riċerkaturi u atturi oħra tal-innovazzjoni fil-qasam tal-agrikoltura u tal-iżvilupp rurali fil-livell nazzjonali

3511488

nearly zero energy building (NZEB)

bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero, bini b'użu ta' kważi żero enerġija (NZEB)

bini li għandu rendiment tajjeb ħafna fl-użu tal-enerġija fejn il-kważi żero enerġija jew l-ammont baxx ħafna ta' enerġija meħtieġa għandha tiġi fil-maġġor parti tagħha minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, inkluża minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli prodotta fuq il-post jew fil-qrib

3577043

Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument (NDICI)

Strument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI)

programm tal-UE li jippermetti lill-Unjoni tippromwovi l-interessi, il-politiki u l-valuri tagħha barra mill-fruntieri tagħha, b'mod partikolari biex tappoġġja lis-sħab tal-UE fit-trasformazzjonijiet politiċi u ekonomiċi tagħhom lejn l-iżvilupp sostenibbli, l-istabilizzazzjoni, il-konsolidazzjoni tad-demokrazija u l-ġlieda kontra l-faqar

Permezz ta' dan l-istrument, l-UE toffri appoġġ f'dak li jirrigwarda l-politika tal-viċinat, l-integrazzjoni ekonomika progressiva fis-Suq Uniku tal-Unjoni u l-allinjament mar-regoli u l-istandards tal-UE għall-pajjiżi ġirien.
Diversi strumenti u modalitajiet skont il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2014-2020 se jkunu ssimplifikati u integrati fl-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali, b'kopertura dinjija, fosthom: il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp, l-Istrument tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp, l-Istrument Ewropew ta' Viċinat, l-Istrument Ewropew għad-Demokrazija u għad-Drittijiet tal-Bniedem, l-Istrument ta' Sħubija, l-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi u l-Istrument għall-Kooperazzjoni dwar is-Sikurezza Nukleari.

3576925

neuromorphic computing, neuromorphic engineering

computing newromorfiku, inġinerija newromorfika

l-użu ta' sistemi ta' integrazzjoni fuq skala kbira ħafna, li jkun fihom ċirkwiti analogi elettroniċi li jimitaw in-newroni tal-bniedem

3578719

new delivery model

mudell ta' implimentazzjoni ġdid

direzzjoni ġdida proposta għall-politika agrikola komuni (PAK) imħabbra mill-Kummissarju Phil Hogan fid-29 ta' Novembru 2017 permezz tal-Komunikazzjoni dwar il-Ġejjieni tal-Ikel u tal-Biedja, fejn fiha l-Unjoni Ewropea tistabbilixxi l-parametri bażiċi tal-politika (l-objettivi tal-PAK, interventi tat-tip ġenerali, rekwiżiti bażiċi), filwaqt li l-Istati Membri jġorru iktar responsabbiltà u jkunu iktar responsabbli fil-mod kif jilħqu l-objettivi u jiksbu l-miri miftiehma, fejn ikunu jistgħu jfasslu taħtlita ta' miżuri mandatorji u volontarji fil-Pilastru I u fil-Pilastru II biex jilħqu l-objettivi ambjentali u klimatiċi ddefiniti fil-livell tal-UE

3576555

New European Agenda for Culture, New Agenda for Culture

Aġenda Ewropea Ġdida għall-Kultura, Aġenda Ġdida għall-Kultura

strateġija tal-Unjoni Ewropea maħsuba biex tissaħħaħ id-dimensjoni kulturali bħala element indispensabbli fir-relazzjonijiet esterni tal-UE permezz tal-promozzjoni u tal-protezzjoni tad-diversità tal-espressjonijiet kulturali

3550795

New Narrative for Europe

Narrattiva Ġdida għall-Ewropa

proġett imfassal apposta biex il-komunitajiet artistiċi, kulturali, xjentifiċi u intelletwali jkunu jistgħu jsemmgħu leħinhom u jartikolaw dak li tirrappreżenta l-Ewropa llum u fil-ġejjieni

3576604

next generation internet

internet tal-ġenerazzjoni li jmiss

tip ta' internet li jikkonċentra iżjed fuq il-bniedem, u li allura jappoġġja l-valuri Ewropej ta' aċċess miftuħ, kooperazzjoni bejn il-fruntieri, deċentralizzazzjoni, inklużività, trasparenza u protezzjoni tal-privatezza

L-internet tal-ġenerazzjoni li jmiss huwa r-riżultat mixtieq tal-*inizjattiva għall-Internet tal-Ġenerazzjoni li Jmiss* [IATE:3576605].

3576605

Next Generation Internet initiative

inizjattiva għall-internet tal-ġenerazzjoni li jmiss

inizjattiva mnedija mill-Kummissjoni Ewropea bil-għan li ssawwar l-internet tal-futur bħala ekosistema ta' pjattaforma interoperabbli li tkun potenti, miftuħa, xprunata mid-*data* u li tikkonċentra fuq l-utent

Ara wkoll: *internet tal-ġenerazzjoni li jmiss* [IATE:3576604].

3571079

Nobel Prize

Premju Nobel

premju fil-fiżika, fil-kimika, fil-fiżjoloġija jew fil-mediċina, fil-litteratura, jew fil-paċi li jiġi mogħti ta' kull sena, skont il-wirt ta' Alfred Nobel, jew premju fix-xjenzi ekonomiċi mogħti ta' kull sena b'tifkira ta' Alfred Nobel

Il-Premju Nobel huwa unur internazzjonali li jingħata ta' kull sena mill-gvern Żvediż. Il-premju jingħata lill-persuni li jkunu ddistingwew ruħhom fid-diversi oqsma ta' għarfien, "li ġabu benefiċċji sostanzjali lill-umanità" bir-riċerki, skoperti u invenzjonijiet, bix-xogħol letterarju tagħhom, jew bl-impenn li urew lejn il-paċi fid-dinja. Dan il-premju ġie stabbilit fl-1901 skont l-aħħar xewqat ta' Alfred Nobel (1833-1896), inventur tad-dinamite. Iċ-ċerimonja ssir fl-10 ta' Diċembru, fil-ġurnata tal-mewt tal-fundatur Żvediż.

3568923

non-compliance, non-conformity

nonkonformità, nuqqas ta' konformità

għall-kriterji tal-eliġibbiltà, l-impenji jew obbligi oħra b'rabta mal-kundizzjonijiet għall-għoti tal-għajnuna jew l-appoġġ imsemmija fl-Artikolu 67(2) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, kwalunkwe nuqqas ta' rispett ta' dawk il-kriterji tal-eliġibbiltà, l-impenji jew obbligi oħra; jew għall-*kundizzjonalità* [IATE:2242154], nonkonformità mar-rekwiżiti statutorji ta' ġestjoni skont il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni, mal-*istandards għal kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba* [IATE:2229441] ddefiniti mill-Istati Membri skont l-Artikolu 94 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013, jew maż-żamma ta' mergħat permanenti msemmija fl-Artikolu 93(3) ta' dak ir-Regolament

Tista' tkun ir-riżultat ta' *ommissjoni* [IATE:3569866] jew ta' xi ħaġa li saret ħażin. Ara l-Artikolu 91(2) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

3576778

non-fraudulent irregularity

irregolarità mhux frawdolenti

irregolarità, b'mod partikolari fir-rigward tal-baġit tal-UE, li ma tkunx dehret li tinvolvi mġiba intenzjonata permezz ta' proċedimenti amministrattivi u/jew ġudizzjarji

3576601

non-programmed reserve

riżerva mhux programmata

sehem minn programm ta' nfiq li jibqa' mhux allokat u li jiġi riżervat għal żviluppi mhux mistennija

3578287

nuclear decommissioning assistance programme

programm ta' assistenza għad-dekummissjonar nukleari

programm tal-UE li tnieda biex jipprovdi għajnuna finanzjarja lil-Litwanja, lill-Bulgarija u lis-Slovakkja waqt li dawn ikunu qed jagħlqu u jiddekummissjonaw reatturi nukleari tat-tip Sovjetiku, li ma setgħux jittejbu ekonomikament sal-livell tal-istandards ta' sikurezza tal-Punent fis-siti ta' Ignalina, Kozloduy, u Bohunice, f'konformità mal-kundizzjonijiet rilevanti stabbiliti fit-trattati tal-adeżjoni tagħhom

3578542

nuclear decommissioning assistance programme of the Ignalina nuclear power plant in Lithuania, Ignalina programme

programm ta' assistenza għad-dekummissjonar nukleari tal-impjant tal-enerġija nukleari ta' Ignalina fil-Litwanja, programm Ignalina

programm ta' assistenza għad-dekummissjonar nukleari [IATE:3578287] propost għall-perjodu 2021-2027 bil-għan li jassisti lil-Litwanja fid-dekummissjonar tal-impjant nukleari ta' Ignalina

3574568

nutrient management

ġestjoni tan-nutrijenti

prattika li tinvolvi l-użu ta' nutrijenti tal-għelejjel bl-aktar mod effiċjenti possibbli sabiex tittejjeb il-produttività filwaqt li jiġi mħares l-ambjent

Il-prinċipju ewlieni tal-ġestjoni tan-nutrijenti huwa li jsir bilanċ bejn l-inputs tan-nutrijenti tal-ħamrija u r-rekwiżiti tal-għalla. Meta jiġu applikati fil-kwantitajiet u fil-ħinijiet li suppost, in-nutrijenti miżjuda jwasslu għal rendiment tal-għelejjel ottimali; jekk ikun hemm ftit nutrijenti, ir-rendiment jiġi limitat filwaqt li jekk ikun hemm iżżejjed, ikun hemm telf minn lat ekonomiku u jaf issir ħsara lill-ambjent.

3541894

nutritional security, nutrition security

sigurtà nutrizzjonali

sitwazzjoni fejn kulħadd dejjem jiekol biżżejjed ikel ta' kwalità f'termini ta' varjetà, diversità, kontenut nutrittiv u sigurtà biex jissodisfa l-bżonnijiet tad-dieta tiegħu kif ukoll il-preferenzi tal-ikel tiegħu għal ħajja attiva u fi stat tajjeb tas-saħħa, flimkien ma' ambjent sanitarju, saħħa, edukazzjoni u kura tajbin

Ara wkoll: *sigurtà tal-ikel* [IATE:782483].

3576823

Observatory of Public Sector Innovation

Osservatorju tal-Innovazzjoni fis-Settur Pubbliku

grupp ta' speċjalisti mwaqqaf mill-OECD biex jagħmel riċerka u analiżi u biex jipprovdi konsulenza dwar l-innovazzjoni fis-settur pubbliku

Dan l-Osservatorju m'għandux jiġi mfixkel mal-*Office of Public Sector Information (OPSI)* [IATE:3548181].

3578801

ocean literacy

għarfien dwar l-oċeani

il-fehim tal-influwenza tal-oċeani fuqna u tal-influwenza tagħna fuq l-oċeani

3566009

online privacy, digital privacy, Internet privacy

privatezza online, privatezza diġitali, privatezza fl-Internet

il-protezzjoni ta' *data* personali bħall-isem, l-indirizz u n-numru tal-karta tal-kreditu ta' persuna li taċċessa l-world wide web

3569787

on-the-spot control, on-the-spot check

kontroll fuq il-post, verifika fuq il-post

tip ta' *kontroll ex post* [IATE:749591] li jikkonsisti minn verifiki li jitwettqu fil-post fejn titwettaq l-attività, u li hu differenti mill-verifiki li jsiru fl-uffiċċji fuq id-dokumenti (*analiżi mhux fuq il-post/eżami dokumentarju* [IATE:3569839])

3578153

on-the-spot verification

verifika fuq il-post

verifika li titwettaq fuq bażi ta' kampjun matul l-operazzjoni biex jiġu ċċekkjati elementi li ma jistgħux jiġu vverifikati permezz tal-*verifika amministrattiva* [IATE:3578147], pereżempju l-fatt li l-operazzjoni tkun saret realment, il-konformità mat-termini u l-kundizzjonijiet tal-ftehim, il-progress fiżiku, ir-rispett tar-regoli tal-UE u l-akkuratezza tal-informazzjoni rigward l-implimentazzjoni fiżika u finanzjarja tal-operazzjoni

3544498

open data

***data* miftuħa**

subsett ta’ *data*, jiġifieri *data* magħmula disponibbli b’mod ħieles biex terġa’ tintuża minn kulħadd, għal skopijiet kummerċjali kif ukoll għal dawk li mhumiex

3564149

open innovation

innovazzjoni miftuħa

kunċett ta' negozju li jinkoraġġixxi lill-kumpaniji jiksbu sorsi esterni ta' innovazzjoni bil-għan li jtejbu l-linji tal-prodott tagħhom u jnaqqsu ż-żmien meħtieġ biex iqiegħdu l-prodotti fis-suq, u kif ukoll biex jikkummerċjalizzaw jew jirrilaxxaw innovazzjoni li tkun ġiet żviluppata internament u li għalkemm ma tkunx adattata għall-mudell kummerċjali tal-kumpanija jkun hemm il-possibbiltà li tkun użata b'mod effettiv band'oħra

3565391

open science

xjenza miftuħa

il-prattika tax-xjenza b'tali mod li ħaddieħor jista' jikkollabora u jikkontribwixxi, fejn id-*data* mir-riċerka, in-noti tal-ħidma f'laboratorju u ta' proċessi oħra ta' riċerka jkunu disponibbli liberament, b'kundizzjonijiet li jippermettu l-użu mill-ġdid, ir-ridistribuzzjoni u r-riproduzzjoni tar-riċerka u tad-*data* u l-metodi li ntużaw għaliha

2246071

operation

operazzjoni

proġett, kuntratt, azzjoni jew grupp ta' proġetti magħżula mill-awtoritajiet ta' ġestjoni tal-programmi kkonċernati, jew taħt ir-responsabbiltà tagħhom, li jikkontribwixxu għall-objettivi ta' prijorità jew prijoritajiet;
fil-kuntest tal-istrumenti finanzjarji, operazzjoni tikkonsisti mill-kontribuzzjonijiet finanzjarji minn programm għall-istrumenti finanzjarji u l-appoġġ finanzjarju sussegwenti pprovdut lir-riċevituri finali minn dawk l-istrumenti finanzjarji

Għal iżjed informazzjoni, ara l-Proposta għar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni 2021-2027.

3578128

operation of strategic importance

operazzjoni ta’ importanza strateġika

operazzjoni [IATE:2246071] li tagħti kontribut ewlieni għall-kisba tal-objettivi ta’ programm u li hi soġġetta għal miżuri partikolari ta’ monitoraġġ u ta’ komunikazzjoni

3578923

output indicator

indikatur tal-output

indikatur li juri r-rabta bejn in-nefqa u l-output imwettaq tal-interventi appoġġjati, u li abbażi tiegħu l-ilħiq tal-objettivi speċifiċi tal-PAK jiġu vvalutati kull sena

3576606

participatory art

arti parteċipattiva

approċċ meħud fil-qasam tal-arti li jinvolvi lill-membri tal-udjenza b'mod dirett fil-proċess kreattiv u b'hekk jippermettilhom li jsiru koawturi, edituri u osservaturi ta' dik il-biċċa xogħol

3539378

partitioning

separazzjoni

separazzjoni ta’ radjunuklidi ta’ ħajja qasira (prinċiplament il-prodotti ta’ fissjoni) minn dawk ta’ ħajja twila (prinċipalment dawk msejħa attinidi minuri, Neptunium, Curium, Americium)

3553140

Partnership Agreement

Ftehim ta' Sħubija

dokument imfassal minn Stat Membru bl-involviment ta' diversi sħab skont l-approċċ ta' governanza fuq diversi livelli, li jistabbilixxi l-istrateġija, il-prijoritajiet u l-arranġamenti ta' dak l-Istat Membru biex juża l-*Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej* [IATE:3548671] b'mod effettiv u effiċjenti, sabiex isegwi l-istrateġija tal-Unjoni għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv

Dan jiġi approvat mill-Kummissjoni wara valutazzjoni u djalogu mal-Istat Membru kkonċernat.
Din id-definizzjoni tapplika biss fil-kuntest ta' politika strutturali.
Dan il-Ftehim huwa differenti mill-*Ftehim ta' Sħubija Ekonomika* [IATE:923106] u minn ftehim ta' sħubija fil-qasam tar-relazzjonijiet internazzjonali.

3541260

Partnership Instrument for cooperation with third countries, Partnership Instrument (PI)

strument ta' sħubija għall-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, strument ta' sħubija (PI)

strument ġdid għall-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi sabiex jiġu avvanzati u promossi l-interessi tal-Unjoni u dawk reċiproċi

3576711

Pathfinder Group on Automatic Recognition, Pathfinder Group

Grupp Pijunier dwar ir-Rikonoxximent Awtomatiku, Grupp Pijunier

grupp magħmul minn 10 pajjiżi (il-Belġju [kemm il-komunità Franċiża u kif ukoll dik Fjamminga], il-Kroazja, id-Danimarka, l-Estonja, il-Ġermanja, il-Lussemburgu, il-Portugall, is-Slovenja, l-Iżvezja u n-Netherlands) li ġie propost mill-Ministri taż-*Żona Ewropea ta' Edukazzjoni Għolja (EHEA)* [IATE:923144] bil-għan li jesplora modi ta' kif jista' jinkiseb ir-*rikonoxximent awtomatiku ta' kwalifika* [IATE:3576701] permezz ta' sensiela ta' inizjattivi reġjonali, b'konsultazzjoni ma' għadd kbir ta' persuni interessati u permezz tal-analiżi ta' prattiki eżistenti ta' rikonoxximent użati f'istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja Ewropej

3557092

people with fewer opportunities

persuni b'inqas opportunitajiet

persuni li jiffaċċjaw ostakli li ma jħalluhomx ikollhom aċċess effettiv għal opportunitajiet skont il-Programm (Erasmus) għal raġunijiet ekonomiċi, soċjali, kulturali, ġeografiċi jew ta' saħħa (inkluż diżabbiltà), minħabba diffikultajiet edukattivi jew minħabba li jkollhom sfond ta' migrant

3578746

performance assessment

valutazzjoni tal-prestazzjoni

3578748

performance bonus

bonus għall-prestazzjoni

bonus, propost taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, li jista' jiġi attribwit lill-Istati Membri fis-sena 2026 biex tiġi ppremjata prestazzjoni sodisfaċenti b'rabta mal-miri ambjentali u klimatiċi

3557212

performance framework

qafas tal-prestazzjoni

sett ta' indikaturi tal-output u tar-riżultati, stadji u miri stabbiliti minn Stat Membru tal-UE biex jimmonitorja u jevalwa, kif ukoll jirrapporta dwar, il-prestazzjoni ta' programm matul l-implimentazzjoni tiegħu

---

3578745

performance, monitoring and evaluation framework (PMEF)

qafas ta’ prestazzjoni, monitoraġġ u evalwazzjoni (PMEF)

3527952

permeability

permeabbiltà

il-grad sa fejn sistema tal-edukazzjoni, tat-taħriġ jew ta' kwalifiki tkun twassal għal possibbiltajiet sew fil-livelli differenti tal-istess sistema (pereżempju bejn il-livell tat-taħriġ u dak tal-edukazzjoni għolja) kif ukoll bejn is-sistemi tal-Istati Membri differenti

---

3576854

pitching session

sessjoni ta' pitching

sessjoni li matulha l-kompetituri għal proġett partikolari jagħmlu preżentazzjonijiet dwar l-ideat tagħhom (il-"pitch")

3576702

portability of qualifications

portabbiltà tal-kwalifiki

l-abbiltà li wieħed iġorr il-*kwalifiki* [IATE:3518956] tiegħu minn pajjiż għal ieħor u bejn il-varji setturi tal-ekonomija u fi ħdan is-suq tax-xogħol

---

3576880

positive energy district

distrett b'enerġija pożittiva

grupp ta' binjiet li jkunu jinsabu viċin xulxin u li, fuq bażi annwali, jipproduċu iżjed enerġija primarja milli effettivament ikollhom bżonn

---

3575747

post-exascale technology

teknoloġija fuq skala posteksa

Ara wkoll:
- *skala eksa* [IATE:3506829]
- *prestazzjoni fuq skala eksa* [IATE:3575746]
- *supercomputer fuq skala preeksa* [IATE:3575752].

3577063

potential candidate

kandidat potenzjali

entità involuta fil-*proċess ta' stabbilizzazzjoni u ta' assoċjazzjoni* [IATE:924583] għas-sħubija fl-*Unjoni Ewropea* [IATE:878841]

Ara wkoll *pajjiż kandidat potenzjali* [IATE:2245188] u ħu ħsieb li ma tittraduċix dawn il-kunċetti bl-istess mod.
Ara wkoll:
- *pajjiż kandidat* [IATE:921816]
- *pajjiż tat-tkabbir* [IATE:2244985]
- *Stat applikant* [IATE:842220]
- *pajjiż aderenti* [IATE:767391].

2245188

potential candidate country

pajjiż kandidat potenzjali

pajjiż li jkun qed jinnegozja jew ikun ikkonkluda *ftehim ta' stabbilizzazzjoni u ta' assoċjazzjoni* [IATE:914095] mal-*Unjoni Ewropea* [IATE:878841] u li jkun intitolat japplika għas-sħubija tal-UE taħt it-termini tal-Artikolu 49 tat-*Trattat dwar l-Unjoni Ewropea* [IATE:865789]

Ara wkoll kandidat potenzjali [IATE:3577063] u nnota d-differenza bejn il-kunċetti.
Termini relatati:
- *pajjiż kandidat* [IATE:921816]
- *pajjiż tat-tkabbir* [IATE:2244985]
- *Stat applikant* [IATE:842220]
- *pajjiż aderenti* [IATE:767391].

3561328

PPP operation

operazzjoni PPP

operazzjoni li tiġi implimentata jew li hi maħsuba biex tiġi implimentata skont struttura ta' sħubija pubblika-privata

Fil-Proposta għar-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni 2021-2027 "operazzjoni PPP" hija ddefinita bħala:
operazzjoni implimentata fl-ambitu ta' sħubija bejn korpi pubbliċi u s-settur privat f'konformità ma' ftehim ta' PPP, u li għandha l-għan li tipprovdi servizzi pubbliċi permezz tal-kondiviżjoni tar-riskji, il-ġbir flimkien ta' għarfien espert tas-settur privat jew is-sorsi addizzjonali ta' kapital.

3506860

pre-commercial procurement, pre-commercial public procurement

akkwist prekummerċjali, akkwist pubbliku prekummerċjali

akkwist li jirrigwarda l-fażi ta' riċerka u żvilupp ta' qabel il-kummerċjalizzazzjoni

3501627

privacy by design

privatezza mid-disinn

kunċett li jimmira sabiex il-privatezza u l-protezzjoni tad-*data* jkunu inklużi mill-bidu nett, fl-ispeċifikazzjoni tad-disinn u l-arkitettura tas-sistemi u t-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni, biex tkun iffaċilitata l-konformità mal-prinċipji tal-privatezza u l-protezzjoni tad-*data*

3578806

productive aquaculture investment

investiment produttiv fl-akkwakultura

l-investiment fil-kostruzzjoni, fit-tkabbir, fil-modernizzazzjoni jew fit-tagħmir ta’ faċilitajiet fejn issir il-produzzjoni tal-akkwakultura

3578205

Programme for single market, competitiveness of enterprises, including small and medium-sized enterprises, and European statistics, Single Market Programme

Programm għas-suq uniku, għall-kompetittività tal-intrapriżi, inkluż l-intrapriżi żgħar u ta’ daqs medju, u għall-istatistika Ewropea, Programm għas-suq uniku

programm propost taħt il-qafas finanzjarju pluriennali tal-Unjoni għall-2021-2027, li għandu l-għan li jsaħħaħ il-governanza tas-suq intern, jappoġġja l-kompetittività tal-industrija u b’mod partikolari tal-intrapriżi mikro, żgħar u ta’ daqs medju (SMEs), billi jippromwovi s-saħħa tal-bniedem, tal-annimali u tal-pjanti u l-benessri tal-annimali u billi jistabbilixxi l-qafas għall-finanzjament tal-istatistika Ewropea

Il-programm propost ilaqqa' flimkien l-attivitajiet iffinanzjati minn ħames programmi preċedenti fl-oqsma ta':
- il-*kompetittività tan-negozji (COSME)* [IATE:3541983];
- il-protezzjoni tal-konsumaturi (ir-Regolament UE Nru 254/2014);
- il-klijenti u l-utenti aħħarija fis-servizzi finanzjarji (ir-Regolament UE Nru 2017/826);
- it-tfassil ta' politika fis-servizzi finanzjarji (ir-Regolament UE Nru 258/2014) u
- il-katina alimentari (ir-Regolament UE 652/2014).

3541983

Programme for the Competitiveness of enterprises and SMEs (COSME)

Programm għall-Kompetittività tal-intrapriżi u l-SMEs (COSME)

programm ta' azzjonijiet tal-UE li jindirizza n-nuqqasijiet ewlenin tas-suq biex itejjeb il-kompetittività tal-intrapriżi, b'mod partikolari ta' intrapriżi żgħar u ta' daqs medju

3540604

Programme for the Environment and Climate Action, LIFE Programme, LIFE

Programm għall-Ambjent u l-Azzjoni Klimatika, Programm LIFE, LIFE

programm tal-UE dwar il-klima u l-ambjent propost għall-perjodu 2014-2020

3514522

project pipeline

riżerva ta' proġetti

3573880

Public Procurement of Innovative solutions, innovation procurement

akkwist pubbliku ta' soluzzjonijiet innovattivi, akkwist ta' innovazzjoni

akkwist fejn l-awtoritajiet kontraenti jaġixxu bħala klijent għall-preżentazzjoni ta' prodotti jew servizzi innovattivi li għadhom mhumiex disponibbli fuq skala kummerċjali kbira, u li jista' jinkludi ttestjar tal-konformità

3518956

qualification

kwalifika

l-eżitu formali ta' proċess ta' valutazzjoni u ta' validazzjoni li jinkiseb meta korp kompetenti jiddetermina li individwu jkun kiseb l-eżiti ta' apprendiment skont ċerti standards partikolari

3569328

quantum technology

teknoloġija tal-kwantum

qasam tal-fiżika u tal-inġinerija, li jibdel ċerti karatteristiki tal-mekkanika tal-kwantum bħal pereż. is-sovrapożizzjoni tal-kwantum f'applikazzjonijiet prattiki bħal pereż. il-quantum computing, il-kriptografija tal-kwantum, is-simulazzjoni tal-kwantum, il-metroloġija tal-kwantum eċċ.

3567189

radicalisation

radikalizzazzjoni

proċess li bih persuna tasal biex tappoġġja movimenti terroristiċi u forom ta' estremiżmu li jwasslu għat-terroriżmu

3577932

reduction

tnaqqis

tnaqqis fl-ammont ta' għajnuna jew ta' appoġġ li jkunu se jitħallsu mill-Kummissjoni Ewropea fil-qafas tal-Politika Agrikola Komuni (PAK) b'rabta ma' applikazzjoni għall-għajnuna jew ma' talba għal pagament, affettwati minn nonkonformità jew minn applikazzjonijiet oħra

Ara wkoll:
- *tnaqqis u esklużjoni* [IATE:3501705]
- *esklużjoni* [IATE:870332].

3501705

reduction and exclusion

tnaqqis u esklużjoni

Ara wkoll:
- *esklużjoni* [IATE:870332]
- *tnaqqis* [IATE:3577932].

3576529

reform delivery tool

għodda għat-twettiq ta' riformi

strument ġdid propost bħala parti mill-Qafas Finanzjarju Pluriennali ta' wara l-2020, li jappoġġja dawk ir-riformi li l-iktar jistgħu jikkontribwixxu għar-reżiljenza tal-ekonomiji domestiċi u li jkollhom effetti pożittivi kollaterali fuq l-Istati Membri l-oħra

Tali riformi jinkludu riformi fis-swieq tal-prodott u tax-xogħol, riformi tat-taxxa, l-iżvilupp ta' swieq kapitali, riformi biex jitjieb l-ambjent tan-negozju kif ukoll investiment fil-kapital uman u riformi tal-amministrazzjoni pubblika.

3578164

Reform Support Programme

Programm ta' Appoġġ għal Riformi

programm propost għall-perjodu 2021-2027, li l-għan tiegħu huwa li jappoġġja lill-gvernijiet u lill-awtoritajiet pubbliċi tal-Istati Membri fl-isforzi tagħhom li jfasslu u li jimplimentaw riformi strutturali li jsostnu t-tkabbir

Il-Programm ta' Appoġġ għal Riformi huwa magħmul minn tliet strumenti komplementari separati:
(a) l-*għodda għat-twettiq ta' riformi* [IATE:3576529], li se tipprovdi inċentivi finanzjarji lill-Istati Membri għall-finijiet tal-implimentazzjoni tar-riformi strutturali identifikati fil-proċess tas-Semestru Ewropew;
(b) l-*istrument ta' appoġġ tekniku* [IATE:3578202], li se jappoġġja, b'miżuri tekniċi, lill-Istati Membri biex iwettqu riformi strutturali istituzzjonali, amministrattivi u li jsostnu t-tkabbir; u
(c) il-*faċilità ta' konverġenza* [IATE:3576607] għall-appoġġ għas-sħubija fiż-żona tal-euro, li se tipprovdi appoġġ addizzjonali, kemm tekniku kif ukoll finanzjarju, lill-Istati Membri, li l-munita tagħhom mhijiex l-euro u li jkunu ħadu passi dimostrabbli lejn l-adozzjoni tal-munita unika f'perjodu ta' żmien speċifikat.

2250467

Register of Commission Expert Groups and Other Similar Entities

Reġistru tal-Gruppi ta' Esperti tal-Kummissjoni u Entitajiet Oħra Simili

dan ir-reġistru jiddistingwi bejn il-gruppi ta' esperti tal-Kummissjoni u dawk ta' entitajiet simili oħrajn

Tingħata informazzjoni prezzjuża dwar gruppi ta' esperti individwali u entitajiet simili oħrajn tal-Kummissjoni, bħas-servizzi tal-Kummissjoni li jmexxu l-grupp u l-missjoni, il-kompiti u s-sħubija tal-grupp.
Ir-reġistru jinkludi wkoll id-dokumenti rilevanti diskussi u prodotti mill-gruppi.
Ir-reġistru jikklassifika l-gruppi kif ġej: formali, informali, permanenti, temporanju.

3545093

Regulation laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund, the European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund, the Cohesion Fund and the European Maritime and Fisheries Fund (Common Provisions Regulation)

Regolament li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew koperti mill-Qafas Strateġiku Komuni u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet ġenerali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni (Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni)

3547753

Regulation on the financial rules applicable to the general budget of the Union, Financial Regulation (FR)

Regolament dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, Regolament Finanzjarju (RF)

regolament li jistabbilixxi l-prinċipji operattivi u r-regoli bażiċi li jirregolaw il-baġit tal-UE. Dan jittratta bir-reqqa l-implimentazzjoni tal-baġit u l-kwistjonijiet ta' kontroll, li mhumiex koperti bis-sħiħ fit-trattati tal-UE

3520180

repayment

ħlas lura, ripagament

3574955

rescEU

rescEU

riżerva ta' assi apposta proposta għal reazzjonijient f'każijiet ta' diżastri fl-UE bħal pereżempju ajruplani tat-tifi tan-nar mill-ajru fil-foresti, ippumpjar ta' kapaċità għolja, tiftix u salvataġġ urban, sptarijiet fil-post u timijiet mediċi ta' emerġenza, mikrija permezz ta' arranġamenti min-naħa tal-UE jew akkwistati b'finanzjament sħiħ tal-UE

3540641

Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community (2014-2018) complementing the Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation, Euratom Research and Training Programme, Euratom Programme, 2019–2020 Programme, Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community (2019–2020) complementing the Horizon 2020 Framework Programme for Research and Innovation

Programm ta' Riċerka u Taħriġ tal-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika (2014-2018) li jikkumplementa l-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni Orizzont 2020, Programm ta' Riċerka u Taħriġ tal-Euratom, Programm Euratom, Programm 2019-2020, Programm ta' Riċerka u Taħriġ tal-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika (2019–2020) li jikkumplimenta l-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni Orizzont 2020

programm tal-*Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika* [IATE:780985] li għandu l-għan li jwettaq attivitajiet ta' riċerka u ta' taħriġ b'enfasi fuq titjib kontinwu fejn jidħlu s-sikurezza u s-sigurtà nukleari u kif ukoll il-protezzjoni mir-radjazzjoni nukleari, l-aktar biex potenzjalment jikkontribwixxi għad-dekarbonizzazzjoni tas-sistema enerġetika fuq terminu twil b'mod sikur u effiċjenti

Billi l-programm Euratom huwa maħsub biex jikkumplimenta l-programm *Orizzont 2020* [IATE:3538976] li jkopri perjodu ta' seba' snin u billi t-Trattat tal-Euratom jippermetti li jkun hemm programm ta' riċerka għal ħames snin biss, il-programm ta' riċerka u ta' taħriġ għall-perjodu 2014-2018 ġie estiż bl-istess objettivi, bl-istess attivitajiet u bl-istess mod ta' implimentazzjoni sas-sena 2020.

3578193

Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community for the period 2021-2025 complementing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation

Programm ta’ Riċerka u Taħriġ tal-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika għall-perjodu 2021-2025 li jikkumplimenta Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni

programm propost għall-perjodu li jkopri mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2025, li għandu l-għanijiet ġenerali segwenti:
(a) li jiżvolġi attivitajiet ta' riċerka u ta' taħriġ nukleari biex jappoġġja t-titjib kontinwu tas-sikurezza, tas-sigurtà u tal-protezzjoni mir-radjazzjoni nukleari;
(b) li potenzjalment jikkontribwixxi għad-dekarbonizzazzjoni fit-tul tas-sistema tal-enerġija b’mod sikur u effiċjenti

Filwaqt li l-objettivi ġenerali tal-programm propost jikkorrispondu mal-objettivi ġenerali tal-programmi Euratom għall-2014-2018 u l-2019-2020, l-għadd ta' objettivi speċifiċi naqas għal 4 (minn 13), biex jiġi ssodisfat l-objettiv trasverali: is-simplifikazzjoni u l-kisba ta' sinerġiji.

3510583

resilience to climate change

reżiljenza għat-tibdil fil-klima

il-kapaċità ta' sistema soċjoekonomika:
(1) li tassorbi l-pressjonijiet u li tibqa' tiffunzjona meta tiffaċċja pressjonijiet esterni imposti fuqha mit-tibdil fil-klima u
(2) li tadatta, li tirriorganizza ruħha u li tevolvi f'konfigurazzjonijiet iżjed mixtieqa li jtejbu s-sostenibbiltà tas-sistema u li jgħinuha tkun iżjed ippreparata għal impatti futuri kkawżati mit-tibdil fil-klima

Ara wkoll: ***reżiljenti għat-tibdil fil-klima*** [IATE:3507864].

3578925

result indicator

indikatur tar-riżultati

indikatur għal objettivi ekonomiċi, ambjentali u soċjali, użat biex jiġu stabbiliti tiri u miri kwantifikati b'rabta ma' dawk l-objettivi speċifiċi fil-Pjanijiet Strateġiċi tal-PAK u li jgħin jivvaluta l-progress lejn l-ilħiq ta' dawn il-miri

3576537

retrospective evaluation

evalwazzjoni retrospettiva

ġudizzju kritiku bbażat fuq l-evidenza dwar jekk intervent ikunx issodisfa l-bżonnijiet li kellu l-għan jissodisfa u jekk fir-realtà jkunx kiseb l-effetti mistennija

3576884

ride-sharing service

servizz ta' ride-sharing

servizz li jqabbel is-sewwieqa ta' vetturi privati ma' klijenti li jkunu qed ifittxu trasport lokali simili għal dak offrut mit-taxis

3578667

scheme for the climate and the environment, eco-scheme

skema għall-klima u għall-ambjent, ekoskema

skema ta' appoġġ taħt l-ewwel pilastru tal-PAK, proposta taħt il-politika agrikola komuni ta' wara l-2020, biex jiġu ffinanzjati l-bdiewa li jimpenjaw ruħhom li josservaw il-prattiki agrikoli ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent, li huma differenti mill-*impenji klimatiċi agroambjentali* [IATE:3539566] taħt it-tieni pilastru tal-PAK

3571721

School Education Gateway

School Education Gateway, pjattaforma School Education Gateway

pjattaforma Ewropea online maħsuba għall-għalliema, għall-mexxejja tal-iskejjel, għal dawk li jfasslu l-politika, għall-esperti u għal professjonisti oħra fil-qasam tal-edukazzjoni skolastika, li toffri tagħrif dwar il-politiki u l-azzjonijiet Ewropej għall-iskejjel

Is-School Education Gateway hija ffinanzjata mill-Erasmus+, il-programm Ewropew għall-Edukazzjoni, it-Taħriġ, iż-Żgħażagħ u l-Isports. Din tiġi ġestita f'isem id-Direttorat Ġenerali għall-Edukazzjoni u l-Kultura tal-Kummissjoni Ewropea mill-European Schoolnet, u tinvolvi sħubija internazzjonali ta' 31 Ministeru tal-Edukazzjoni Ewropej li jiżviluppaw it-tagħlim għall-iskejjel, għall-għalliema u għall-istudenti madwar l-Ewropa kollha.

3574941

School of European and Transnational Governance, School of Transnational Governance

Skola tal-Governanza Ewropea u Transnazzjonali, Skola tal-Governanza Transnazzjonali

skola li s-sede tagħha tinsab fl-Istitut Universitarju Ewropew ta' Firenze, li għandha l-ambizzjoni li ssir ċentru ta' referenza internazzjonali u hub għar-riċerka, it-tagħlim u t-taħriġ ta' livell għoli f'dak li jirrigwarda l-*governanza transnazzjonali* [IATE:3576557] Ewropea u reġjonali

3561160

sea basin strategy

strateġija tal-baċiri tal-baħar

qafas strutturat ta’ kooperazzjoni fir-rigward ta’ żona ġeografika partikolari, żviluppat mill-istituzzjonijiet tal-Unjoni, mill-Istati Membri, mir-reġjuni tagħhom u, fejn xieraq, minn pajjiżi terzi li jikkondividu baċir tal-baħar

L-istrateġija tal-baċiri tal-baħar tqis l-ispeċifiċitajiet ġeografiċi, klimatiċi, ekonomiċi u politiċi tal-baċiri tal-baħar.

3570023

seal of excellence

siġill ta' eċċellenza

tikketta ta' kwalità għolja li tingħata lill-proġetti ppreżentati għall-programm Orizzont 2020 li jkunu tqiesu bħala li jistħoqqilhom il-finanzjament iżda li ma jkunux irċevewh minħabba limiti baġitarji

---

3576908

self-healing software

software awtoriparatorju

software li huwa kapaċi jidentifika l-ħsarat tiegħu stess u jirreaġixxi għalihom

Sistema ta' software bħal din hija kapaċi teżamina n-nuqqasijiet tagħha u tagħmel il-korrezzjonijiet li hemm bżonn biex tirranġahom.

3569237

semantic interoperability

interoperabbiltà semantika

l-abbiltà ta' sistemi kompjuterizzati li jiskambjaw *data* b'tifsira mhux ambigwa u li tkun aċċessibbli faċilment; rekwiżit li jippermetti l-loġika kompjutabbli tal-magni, l-inferenzjar, l-iskoperta tal-għarfien u l-federazzjoni tad-*data* bejn is-sistemi tal-informazzjoni

L-aspett semantiku jirreferi għat-tifsira tal-elementi tad-*data* u r-relazzjoni bejniethom. Din tinkludi l-iżvilupp ta' vokabularji u skemi biex jiġu deskritti l-iskambji tad-*data* u jiġi żgurat li l-elementi tad-*data* jinftiehmu bl-istess mod mill-partijiet kollha li jkunu qegħdin jikkomunikaw.

3578126

serious deficiency

defiċjenza serja

defiċjenza fil-funzjonament kif suppost fis-sistema ta' ġestjoni u kontroll ta' programm fejn titjib sinifikanti huwa meħtieġ fis-sistema ta' ġestjoni u kontroll

---

3506369

single rule book, single rulebook

ġabra unika tar-regoli

sett uniku ta' regoli prudenzjali armonizzati li l-banek fl-UE kollha jridu jirrispettaw, propost mill-Kummissjoni bħala parti mir-reviżjoni tad-Direttiva dwar ir-Rekwiżiti tal-Kapital

3576879

smart mobility

mobbiltà intelliġenti

approċċ fir-rigward tal-ippjanar tat-trasport li jagħti prijorità lit-tnaqqis fit-tniġġis u fil-konġestjoni

3553131

smart specialisation strategy

strateġija ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti

strateġija ta' innovazzjoni nazzjonali jew reġjonali li tistabbilixxi prijoritajiet sabiex jinbena vantaġġ kompetittiv billi jiġu żviluppati u pareġġati l-punti ta' forza tar-riċerka u tal-innovazzjoni mal-ħtiġijiet kummerċjali bil-għan li jiġu indirizzati l-opportunitajiet emerġenti u l-iżviluppi fis-suq b'mod koerenti, filwaqt li jiġu evitati d-duplikazzjoni u l-frammentazzjoni tal-isforzi

L-istrateġija ta' speċjalizzazzjoni intelliġenti tista' tieħu l-forma ta' (jew tiġi inkluża fi) qafas ta' politika strateġika ta' riċerka u ta' innovazzjoni (R&I) nazzjonali jew reġjonali.

3576650

social regeneration

riġenerazzjoni soċjali

interventi u approċċi soċjali li jiffukaw fuq it-titjib dirett tal-kwalità tal-ħajja għall-benefiċċju ta' komunitajiet lokali (bħat-twassil aħjar ta' servizzi soċjali f'lokalitajiet foqra), filwaqt li jsaħħuhom fi kwalunkwe tip ta' proċess ta' riġenerazzjoni

3576887

software-defined infrastructure

infrastruttura ddefinita minn software

infrastruttura tal-computing li tkun kompletament taħt il-kontroll ta' software mhux uman

3504552

space situational awareness, SSA

għarfien tas-sitwazzjoni fl-ispazju, SSA

għarfien komprensiv tal-popolazzjoni ta' oġġetti spazjali, tat-theddidiet u r-riskji eżistenti, u tal-ambjent spazjali

3547600

space surveillance and tracking (SST)

sorveljanza u insegwiment fl-ispazju (SST)

l-identifikazzjoni u s-sorveljanza ta' satelliti u residwu tal-ispazju, ir-reġistrar tal-pożizzjoni tagħhom, u l-insegwiment tal-movimenti tagħhom meta jkun ġie identifikat riskju ta' kolliżjoni sabiex l-operaturi ta' satelliti jintalbu jċaqilqu s-satelliti tagħhom

B'hekk jiġu evitati kolliżjonijiet u ħsara għall-infrastruttura u l-atmosfera.

3578540

specific programme implementing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation, specific programme implementing Horizon Europe

programm speċifiku li jimplimenta Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, programm speċifiku li jimplimenta Orizzont Ewropa

programm propost għall-perjodu 2021-2027 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet speċifiċi għall-implimentazzjoni tal-programm qafas *Orizzont 2020* [IATE:3576720] u li jistipula l-objettivi operazzjonali u l-attivitajiet ta' riċerka u ta' innovazzjoni ċivili

Id-dispożizzjonijiet dettaljati għall-finanzjament tal-Unjoni għall-proġetti ta' riċerka fil-qasam tad-difiża (fil-proposta dwar l-Orizzont Ewropa [CELEX:52018PC0435/MT] issir referenza għalihom bħala l-programm speċifiku ta' riċerka dwar id-difiża) u l-allokazzjoni baġitarja għalih huma ffissati fil-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża (CELEX:52018PC0476/MT).

3578498

Stabilisation Support Fund

Fond ta' Appoġġ għall-Istabilizzazzjoni

fond li għandu jiġi stabbilit għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali tal-UE ta' wara l-2020, bil-għan li jiffinanzja s-sussidju tar-rata tal-imgħax biex ipaċi l-kostijiet tal-imgħax tas-self ipprovdut fil-qafas tal-*Funzjoni Ewropea ta' Stabbilizzazzjoni tal-Investimenti* [IATE:3578175]

3576822

Startup Europe Partnership

Sħubija Startup Europe

inizjattiva mnedija mill-Kummissjoni Ewropea biex tgħin lill-kumpaniji ġodda jsiru kumpaniji li qed jespandu billi torbothom ma' korporazzjonijiet u ma' Boroż globali

Ara wkoll:
- *negozju ġdid* [IATE:900055]
- *kumpanija li qed tespandi* [IATE:3567667].

3568805

Structural Reform Support Programme

Programm ta' Appoġġ għal Riformi Strutturali

programm bl-objettiv ġenerali li jikkontribwixxi għar-riformi istituzzjonali, amministrattivi u strutturali li jsostnu t-tkabbir fl-Istati Membri

Dan il-Programm jipprovdi appoġġ lill-awtoritajiet nazzjonali għall-miżuri mmirati biex jirriformaw u jsaħħu l-istituzzjonijiet, il-governanza, l-amministrazzjoni pubblika, u s-setturi ekonomiċi u tas-soċjetà b'reazzjoni għall-isfidi ekonomiċi u soċjali, bil-ħsieb li jtejbu l-koeżjoni, il-kompetittività, il-produttività, it-tkabbir sostenibbli, il-ħolqien tal-impjiegi, u l-investiment, b'mod partikolari fil-kuntest tal-proċessi ta' governanza ekonomika.

3565784

Structural Reform Support Service

Servizz ta' Sostenn għar-Riforma Strutturali

servizz tal-Kummissjoni inkarigat mit-tmexxija u l-koordinament tas-sostenn li jingħata għar-riformi amministrattivi u strutturali suxxettibbli li jtejbu t-tkabbir

3578807

sustainable blue economy

ekonomija blu sostenibbli

l-attivitajiet ekonomiċi settorjali u transsettorjali kollha fis-suq uniku kollu, marbuta mal-oċeani, mal-ibħra, mal-kosti u mal-ilmijiet interni, li jkopru r-reġjuni ultraperifiċi u l-pajjiżi interni tal-Unjoni, li jinkludu s-setturi li qegħdin jiżviluppaw u l-prodotti u s-servizzi mhux tas-suq, li huma konsistenti mal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni

3543793

Sustainable Development Goal (SDG)

Għan ta’ Żvilupp Sostenibbli (SDG)

fil-Konferenza Rio+20 intlaħaq qbil dwar it-tnedija ta' proċess mill-istati membri biex jiġi żviluppat sett ta' għanijiet li jibnu fuq l-*Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millenju* [IATE:927771] u li jkunu konformi mal-aġenda tal-iżvilupp għal wara l-2015

3578743

target plan

pjan tal-miri

wieħed mill-elementi tal-*pjan strateġiku tal-PAK* [IATE:3576977] li jikkonsisti minn tabella rikapitulattiva li tindika l-miri u kif ukoll l-objettivi intermedji annwali

3578154

Teacher Academy

Teacher Academy

parti mill-i*School Education Gateway* [IATE:3571721], pjattaforma li tipprovdi lill-għalliema b'katalgu ċentrali ta' korsijiet ta' taħriġ rilevanti madwar l-Ewropa, kemm online u kemm fuq il-post, u li tippermettilhom jiskopru firxa wiesgħa ta' opportunitajiet ta' taħriġ u ta’ żvilupp professjonali kif ukoll ta' riżorsi għall-klassi tagħhom

3573072

Teaming action, Teaming

Azzjoni għall-Ħolqien ta' timijiet, Ħolqien ta' timijiet

l-assoċjazzjoni ta' istituti tar-riċerka avvanzata ma' istituzzjonijiet, aġenziji jew reġjuni oħra għall-ħolqien jew għat-titjib ta' ċentri ta' eċċellenza eżistenti

3578202

technical support instrument

strument ta' appoġġ tekniku

wieħed mit-tliet strumenti proposti fil-qafas tal-*Programm ta' Appoġġ għal Riformi* [IATE:3578164] li għandu l-għan li jappoġġja l-isforzi tal-awtoritajiet nazzjonali biex itejbu l-kapaċità amministrattiva tagħhom fit-tfassil, fl-iżvilupp u fl-implimentazzjoni tar-riformi

L-istrument ta' appoġġ tekniku huwa mfassal b'tali mod li jkompli fuq il-ħidma tal-*Programm ta' Appoġġ għal Riformi Strutturali (SRSP)* [IATE:3568805].

3504657

transcript of records, transcript

traskrizzjoni tar-rekords, traskrizzjoni

dokument li jipprovdi rekord preċiż u aġġornat tal-progress u tal-prestazzjoni tal-istudenti u li jindika x'komponenti edukattivi jkunu ħadu, l-għadd ta' krediti (ECTS) li jkunu kisbu u l-marki li jkunu ngħataw

3566676

Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development, 2030 Agenda for Sustainable Development, 2030 Agenda

Nittrasformaw id-dinja tagħna: L-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli, Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli, Aġenda 2030

ftehim globali li jistabbilixxi aġenda universali u komprensiva għal azzjoni, li tinkludi sett ambizzjuż ta' 17-il Għan ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) u 169 mira assoċjata, li timmobilizza l-pajjiżi u l-partijiet interessati kollha biex dawn jinkisbu u jaffettwaw il-politiki lokali

3576557

transnational governance

governanza transnazzjonali

it-tfassil ta' politiki u l-implimentazzjoni ta' politiki minn fruntiera nazzjonali għal oħra, li normalment jinvolvu *atturi statali* [IATE:3520982] u *atturi mhux statali* [IATE:920502] f'kapaċitajiet u konfigurazzjonijiet differenti

3573073

Twinning action, Twinning

Azzjoni ta' ġemellaġġ, Ġemellaġġ

azzjoni tal-Orizzont 2020 bil-għan li tibni fuq il-potenzjal tan-netwerking għall-eċċellenza permezz tat-trasferiment tal-għarfien u, l-iskambju tal-aqwa prattiki bejn l-istituzzjonijiet tar-riċerka u s-sħab ewlenin

3544670

unintended catch, unwanted catch

qabda mhux intenzjonata, qabda mhux mixtieqa

qabda inċidentali ta' organiżmi tal-baħar li jridu jinħattu, jingħaddu u jitnaqqsu mill-kwoti, minħabba li, jew ikunu taħt id-daqs minimu ta' referenza għall-konservazzjoni jew inkella għax jaqbżu l-kwantitajiet permessi skont ir-regoli dwar il-kompożizzjoni tal-qabdiet inċidentali

3551016

Union fisheries control system, EU's fisheries control system

sistema ta' kontroll tas-sajd tal-Unjoni, sistema ta' kontroll tas-sajd tal-UE

sistema ta' kontroll imfassla biex tiżgura l-konformità mar-regoli tal-politika komuni tas-sajd

3510680

Union law

dritt tal-Unjoni

sistema legali unika li topera biswit il-liġijiet tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea

3568813

Union programme on interoperability solutions and common frameworks for European public administrations, businesses and citizens, (ISA2)

programm tal-Unjoni dwar soluzzjonijiet ta' interoperabbiltà u oqfsa komuni għall-amministrazzjonijiet pubbliċi, in-negozji u ċ-ċittadini Ewropej (ISA2)

programm ta' segwitu tal-*ISA* (2010-2015) [IATE:3503097] li jappoġġja l-iżvilupp ta' soluzzjonijiet diġitali interoperabbli li se jkunu disponibbli għall-amministrazzjonijiet pubbliċi Ewropej kollha li jkunu interessati

Dan il-programm beda fl-1 ta' Jannar 2016 u jintemm fil-31 ta' Diċembru 2020.

3522849

United Nations Conference on Sustainable Development (UNSCD), Rio+20

Konferenza tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-Iżvilupp Sostenibbli, (UNSCD), Rio+20

Organizzata f'Rio de Janeiro f'Ġunju 2012.

3531603

valley of death

wied tal-mewt

3578089

virtual cooperation

kooperazzjoni virtwali

kwalunkwe forma ta’ kooperazzjoni li tuża għodod tat-teknoloġija tal-informatika u tal-komunikazzjoni

3576730

Year of Listening

Sena tas-Smigħ

3548792

Youth Employment Initiative (YEI)

Inizjattiva favur l-Impjieg taż-Żgħażagħ (YEI)

inizjattiva li tiddisponi fondi mill-baġit tal-UE għall-perjodu 2014-2020 bħala għajnuna biex ir-reġjuni b'rata ta' qgħad fost iż-żgħażagħ ogħla minn 25% jimplimentaw miżuri li jippromwovu l-impjiegi għaż-żgħażagħ, b'mod partikolari l-*Garanzija għaż-Żgħażagħ* [IATE:3529377]

3578090

youth participation activity

attività ta’ parteċipazzjoni taż-żgħażagħ

attività barra mill-iskola li tiġi organizzata minn gruppi informali ta’ żgħażagħ [IATE:1559885] u/jew minn *organizzazzjonijiet taż-żgħażagħ* [IATE:1560013], u li tkun karatterizzata minn approċċ ta’ *tagħlim mhux formali* [IATE:907293]

3566718

youth wiki tool, Youth Wiki

għodda wiki taż-żgħażagħ, Wiki taż-Żgħażagħ

pjattaforma online li tippreżenta tagħrif fir-rigward tal-politiki dwar iż-żgħażagħ tal-pajjiżi Ewropej

3576848

EU Prize for Women Innovators, Women Innovators Prize

Premju tal-UE għall-innovaturi nisa, Premju għall-innovaturi nisa

premju mogħti mill-UE lill-intraprendituri nisa li jkunu żviluppaw u introduċew fis-suq xi innovazzjoni eċċezzjonali